

માર્ચ ૨૦૨૨

દાદાવાણી

છૂટક પ્રવચન # ૧૫

ચંદુભાઈ (ફાઈલ નં.૧)ના મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત-અહેકાર શું કરે છે, ચંદુભાઈ શું શું કરી રહ્યા છે, એ બધું નિરંતર ઓબ્ઝર્વેશન કરવું એ કમ્પ્લીટ શુદ્ધાત્મા.

આપને અક્રમ વિજ્ઞાન સાથે નિરંતર જોડાયેલા રાખવા માટે
દાદા ભગવાન ફાઉન્ડેશન પ્રસ્તુત કરે છે

dadabhagwan ટીવી એપ

આ એપ દ્વારા આપ માણી શકશો
પરમ પૂજ્ય દાદા ભગવાન, પૂજ્ય નીરુમા અને
પૂજ્ય દિપકભાઈના સત્સંગ કાર્યક્રમો
જેવા કે લાઈવ સત્સંગ, સ્પેશ્યલ વિડીયો,
એનર્જઈઝર, રિસેન્ટ સત્સંગ અને
દાદા ભગવાન ફાઉન્ડેશનની

24 X 7 ચેનલ

લાઈવ સત્સંગ સાંભળો વિવિધ ભાષાઓમાં
English, Deutsche, Portuguese, Español, हिन्दी, ગુજરાતી

આ એપ
એન્ડ્રોઈડ ટીવી અને
ફાયરસ્ટિક માટે
ઉપલબ્ધ છે.

ઈન્સ્ટોલ કરો
“દાદા ભગવાન ટીવી એપ”
અને માણો સત્સંગની લ્હાણી.

DADABHAGWAN

વર્ષ : ૨૭, અંક : ૭
સળંગ અંક : ૩૧૮

માર્ચ ૨૦૨૨
પાનાં : ૨૮

Editor : Dimple Mehta

© 2022,

Dada Bhagwan Foundation.
All Rights Reserved.

Printed by & Published by
Dimple Mehta on behalf of
Mahavideh Foundation

Simandhar City, Adalaj,
Dist.-Gandhinagar - 382421

Owned by & Published at

Mahavideh Foundation

Simandhar City, Adalaj,
Dist.-Gandhinagar - 382421

Printed at

Amba Offset

B-99, GIDC, Sector-25,
Gandhinagar - 382025.

સંપર્ક સૂત્ર :

અડાલજ ત્રિમંદિર, સીમંધર સીટી,
અમદાવાદ-કલોલ હાઈવે,
મુ.પો.: અડાલજ-૩૮૨૪૨૧

જિ. ગાંધીનગર, ગુજરાત.

ફોન : 9328661166-77

email:dadavani@dadabhagwan.org

www.dadabhagwan.org

દાદાવાણી અંગે ફરિયાદ માટે

ફોન / વોટ્સએપ : 8155007500

લવાજમ (ગુજરાતી)

૫ વર્ષ

ભારત : ૬૫૦ રૂપિયા
યુ.એસ.એ. : ૬૦ ડોલર
યુ.કે. : ૪૫ પાઉન્ડ

વાર્ષિક સભ્ય

ભારત : ૧૫૦ રૂપિયા
યુ.એસ.એ. : ૧૫ ડોલર
યુ.કે. : ૧૦ પાઉન્ડ

D.D. / M.O. 'મહાવિદેહ
ફાઉન્ડેશન'ના નામે મોકલવો.

દાદાવાણી

ચંદુથી જુદાપણું વર્તાવે, જ્ઞાનવાણી !

સંપાદકીય

કોટિ જન્મોની પુણ્યેથી આત્મજ્ઞાન થકી 'પોતાને' સમ્યક્ દ્રષ્ટિ પ્રાપ્ત થાય છે. જ્યાં રોંગ બિલીફ ફેક્ટર થવાથી અહંકાર શુદ્ધ થાય છે, પણ ક્રોધ-માન-માયા-લોભના પરમાણુઓ ખાલી કરવાના બાકી રહે છે. તે કષાયના પરમાણુઓ સંપૂર્ણ ખાલી થઈ જાય તો સંપૂર્ણ અનુભવ દશા થઈ જાય. મૂળ જગ્યાએ 'હું' હતું તે આરોપિત જગ્યાએ બેસે ત્યારે અહંકાર કહેવાયો, એ જ 'હું' પાછો મૂળ સ્વરૂપમાં બેસે ત્યારે શુદ્ધાત્મા કહેવાય છે.

અનાદિની વિનાશી વસ્તુઓ તરફ વળેલી આપણી દ્રષ્ટિને જ્ઞાની પુરુષ નિજના અવિનાશી સ્વરૂપ તરફ વાળી આપે છે. પછી એ દ્રષ્ટિ ક્યારેય જાય નહીં ! જ્ઞાનીની દિવ્યાતિદિવ્ય દેણ છે કે તેઓ આ હળહળતા કળિકાળે આત્મદ્રષ્ટિ કરી આપે, દિવ્યચક્ષુ આપે કે જે આત્મસ્વરૂપને જ ભાળે. દ્રષ્ટિ દ્રષ્ટામાં સ્થિર કરી આપે પછી પોતાને ખાતરી થાય કે 'હું શુદ્ધાત્મા છું' ! દ્રષ્ટિ દ્રષ્ટામાં પડે ત્યાં સમગ્ર દર્શન ખુલ્લું થાય છે અને પોતાને પોતાના શુદ્ધ સ્વરૂપની પ્રતીતિ થાય છે.

પોતે પોતાની જાતથી, ચંદુભાઈથી જુદો ક્યારે અનુભવાય ? પહેલા નંબરના પાડોશી ચંદુભાઈ શું કરે છે તેને જાણવું. આત્મા આત્માની ફરજ બજાવે ને ચંદુભાઈ ચંદુભાઈની ! ચંદુભાઈ કેટલા સારા છે ને કેટલા ખરાબ છે, એ આત્મા જાણ્યા પછી નિષ્પક્ષપાતીપણે પોતે બધું જાણે ત્યારે ઉકેલ આવે.

મહાત્માઓને અમુક સંજોગોમાં વ્યવહારના ડિસ્ચાર્જ કર્મોની અસરો ઊભી થાય, જે જ્ઞાનમાં ના રહેવા દે. ત્યારે દાદાશ્રી જણાવે છે કે ચંદુના ડિસ્ચાર્જ કર્મોની અસરોથી તમે જુદા રહ્યા તો છૂટ્યા, પછી કંઈ અડે જ નહીં. તમે આત્મા અને ચંદુભાઈ નામનું પુદ્ગલ બેઉ જુદા જ છે. પ્રસ્તુત અંકમાં ફાઈલ નં. ૧ ચંદુના જીવનના જુદા જુદા અવળા સંજોગો જેમ કે લોકલ ટ્રેનની ભીડ વખતે, અપમાન, અશાંતા વેદનીય, તાવ, પક્ષાઘાત વખતે, ડિપ્રેશન, ભય, મૃત્યુ વખતે એવા પ્રેક્ટિકલ જીવનના પ્રસંગોમાં 'ચંદુ જુદો ને પોતે જુદો' એ જાગૃતિ સેટ કરવાની રીતો દાદાશ્રી શીખવે છે.

અક્રમ વિજ્ઞાન એક સ્વયં ક્રિયાકારી અજાયબ વિજ્ઞાન છે, જેનાથી સહજ આંતરિક પરિવર્તન આવે છે, આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિમાં સમાધિ રખાવે, ચિંતા-ટેન્શન જ્યાં સ્પર્શે નહીં, શંકા, ભય, અશાંતિ અડે નહીં એવું વિજ્ઞાન છે. મહાત્માઓ આપણે તો હવે અનંત અવતારની ખોટ એક ભવમાં પૂરી કરવાની છે, એટલે શું કરવું પડે ? બસ રોજિંદા જીવન વ્યવહારમાં અક્રમ વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતોને સમજીને ઉપયોગમાં લેવાય અને આ ભવે સંપૂર્ણ શુદ્ધાત્મા અનુભવ પ્રાપ્ત થાય એ જ હૃદયપૂર્વક અભ્યર્થના.

જય સચ્ચિદાનંદ.

ચંદુથી જુદાપણું વર્તાવે, જ્ઞાનવાણી !

‘હું’ આરોપિત જગ્યાએ એ જ અહંકાર

પ્રશ્નકર્તા : આ જ્ઞાન પછી નિરંતર અહંકાર રહિત કેવી રીતે થઈ શકાય ?

દાદાશ્રી : એ દશા જ થયેલી છે તમારી.

પ્રશ્નકર્તા : ફાઈલ નંબર એકનું સતત નિરીક્ષણ કરવાથી અહંકાર રહિત થઈ શકાય ?

દાદાશ્રી : ‘હું ચંદુભાઈ છું’ એ ડ્રામેટિક (નાટકીય) એટલે નામને જાણવા ખાતર અને ‘હું ખરેખર ચંદુભાઈ નથી ને હું શુદ્ધાત્મા છું’ એ જ અહંકાર રહિત. પહેલા તો ‘હું ખરેખર ચંદુભાઈ’ જ બોલતા’તા, એનું નામ જ અહંકાર અને ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ એવું ભાન થાય, તે પછી અહંકાર નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : રોંગ બિલીફ આપણે કહીએ છીએ, એ અને અહમ્ભાવ એ એક જ ?

દાદાશ્રી : રોંગ બિલીફ (અવળી માન્યતા) એ જ અહંકાર છે અને રાઈટ બિલીફ (સવળી માન્યતા) એ શુદ્ધાત્મા છે. મૂળ જગ્યાએ ‘હું’ હતું ને તે આરોપિત જગ્યાએ બેસે એનું નામ અહંકાર. કલ્પિત જગ્યાએ, જ્યાં નથી ત્યાં આગળ હું બોલવામાં આવે એ જ ઈગોઈઝમ (અહંકાર) અને મૂળ સ્વરૂપમાં બેસે, ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’, એને ઈગોઈઝમ ના કહેવાય. એ છે જ, હકીકત છે જ.

ચંદુને જોનાર શુદ્ધાત્મા

પ્રશ્નકર્તા : આપે કીધું કે તમે શુદ્ધાત્મારૂપે રહીને તમારા અહંકાર-મન-બુદ્ધિને જોયા કરો અને એમને શુદ્ધ કર્યા વગર તમારો છુટકારો નહીં થાય. તો પછી જે ઘડીએ એને શુદ્ધાત્માપદ પ્રાપ્ત થયું, તો એમ ને એમ એ શુદ્ધ ના થઈ જાય ?

દાદાશ્રી : એ અમારી આજ્ઞા પાળો ને, એટલે જોવાય. એ જોવાથી શુદ્ધ થઈ જાય. એને અશુદ્ધ જોયો, અશુદ્ધ કલ્પ્યો એટલે બંધાયો. એને શુદ્ધ જોયો એટલે છૂટો થઈ ગયો.

પ્રશ્નકર્તા : ખાલી એને જોયા કરવાથી જ એ પ્રક્રિયા ચાલુ થઈ જાય ?

દાદાશ્રી : હા, ચંદુભાઈ* શું કરે છે એ તમારે જોયા કરવાનું. ચંદુભાઈની બુદ્ધિ શું કરે છે, ચંદુભાઈનું મન શું કરે છે, એ જોયા કરવાનું.

એટલે ચંદુભાઈનું વ્યવસ્થિત શક્તિ બધું ચલાવે છે. ત્યારે તમારે તો એ જોયા જ કરવાનું, ચંદુભાઈ શું કરે છે ને શું નહીં ? મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત ને અહંકાર, એમાં કશામાં આપણે હાથ ઘાલવાની જરૂર નહીં. એ બુદ્ધિ શું કરી રહી છે તે જોયા કરવાનું. આડું કરતી હોય તેય આપણે જોયા કરવાનું, ખોટું કે સારું કરતી હોય તેય જોયા કરવાનું. પણ ત્યાં આપણે હાથ ક્યારે ઘાલવાનો કે ચંદુભાઈને સાંસારિક બહુ મુશ્કેલી આવી ગઈ હોય, ત્યારે આપણે ‘હું શુદ્ધાત્મા જ છું, હું તમારી જોડે છું’ એમ કહીએ એટલે ઓલરાઈટ થઈ જશે.

એટલે ભગવાનની રીત મેં તમને આપી છે. તે રીતે ચાલો હવે. ચંદુભાઈના મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત શું કરે છે, ચંદુભાઈ શું શું કરી રહ્યા છે, એ બધું નિરંતર ઓબ્ઝર્વેશન કરવું (જોવાનું) એ કમ્પ્લીટ શુદ્ધાત્મા.

આ મુંબઈની લોકલ ટ્રેનમાં સાંજના વખતે બરાબરની ભીડ હોય ત્યારે આમથી ગોદા મળે ને તેમથી મળે ત્યારે મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત અને અહંકાર, બધા જ બરોબરના ભીડમાં આવેલા હોય, બધા

જ એન્ગેઝડ (વ્યસ્ત) હોય ત્યારે ‘પોતાને’ (શુદ્ધાત્માને) તે વખતે જોવાની-જાણવાની ખરી મઝા આવે. ત્યારે એ એકલો પડે અને ત્યારે જ એની ખરી સ્વતંત્રતા મળે. અલ્યા, જેમ ભીડ વધારે અને જ્ઞેય વધારે તેમ ‘જ્ઞાતા’ની ‘જ્ઞાનશક્તિ’ પણ ગજબની ખીલે. ખરેખરો ભીડમાં હોય ત્યારે પેલી બાજુ ‘જ્ઞાતા’ પણ ખરેખર ખીલે, સંપૂર્ણ પ્રકાશમાં આવે. જેટલો સ્કોપ વધ્યો તેટલી શક્તિ વધી. આ કેટલાક બધું છોડી જંગલમાં જાય છે, તે અલ્યા, ખરી મઝા જ ભીડમાં છે. બહાર ભીડ, મહીં ભીડ, બધેય ભીડ હોય ત્યારે શુદ્ધાત્મા ખરો એકલો પડે. ત્યાં પછી એ જરાય કશામાં જ તન્મયાકાર ના થાય. જો કે આ સ્વરૂપ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા પછી જ બની શકે.

જાણીએ ચંદુ ને શુદ્ધાત્માના વિભાગને

આ જ્ઞાન પછી હવે તમારામાં ક્રોધ-માન-માયા-લોભ રહ્યા નથી. હવે તમારામાં કોઈ જાતનું કશું રહ્યું નથી. સર્વસ્વ શુદ્ધાત્મા તમે થઈ ગયા છો. હવે મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત ને અહંકાર બધું ચંદુભાઈનું અને તમારે કશું લેવાદેવા નહીં. ને મનમાં કઠાપો કરે કે અજંપો કરે, આ બધું તમારે જોયા કરવાનું.

તમારા હવે ઘર બદલાયા. તમારો વિભાગ શુદ્ધાત્મા વિભાગ અને આ છે તે ચંદુભાઈનો વિભાગ. તે તમારે બન્ને વિભાગમાં ધ્યાન રાખવાનું. હવે મન એ ચંદુભાઈના વિભાગમાં ગયું, હવે એ મનનો ઉપયોગ તમારે નહીં કરવાનો. મન જે કરતું હોય તે, ઝાવાદાવા કરતું હોય કે ગમે તે, એને જોયા કરવાનું. ખરાબ મન હોય ને ચંદુભાઈ કંટાળે, તો પછી પાછળથી આપણે ખભો થાબડી આપવાનો કે અમે તમારી જોડે છીએ, ગભરાશો નહીં. આપણો કોઈ ખભો ઠોકનાર મળે નહીં આ દુનિયામાં, આપણે જાતે ખભો ઠોકીએ તો જ, આપણે શુદ્ધાત્મા

ભગવાન છીએ. પહેલાં કોઈ કહેનારું જ નહોતું ને ! ખભો થાબડનાર કોઈ હતું નહીં ને !

આ આપણો ઉપયોગ શુદ્ધ કહેવાય. કોઈ ના હોય ત્યારે આપણે પૂછવું કે ‘ચંદુભાઈ, આજે તમે સારું કર્યું.’ અને બીજે દહાડે જરા ચિડાયો હોય તે કહેવું કે ‘ભઈ, આવું આ ચિડાવું સારું ના કહેવાય. માટે પ્રતિક્રમણ કરો.’ બને કે ના બને એવું ? બસ, એટલું જ કરવાનું છે આપણે. તમે ઓળખો કે ના ઓળખો ફાઈલ નંબર વનને ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, બરાબર. દાદા પાસે આવ્યા પછી એ પાડોશીને બરાબર ઓળખીએ.

દાદાશ્રી : નાનપણથી ઓળખો ? એમનું જીવનચરિત્ર પહેલેથી બધું જાણો કે ના જાણો ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, દાદા.

દાદાશ્રી : તો પછી તમારે એમને કહેવું કે ‘ભઈ, હવે આમ નહીં ચાલે. હવે આમ ચાલો. અત્યાર સુધી તો અમે સૂઈ રહ્યા હતા, તે ચાલી ગયું તમારું. પણ હવે અમે જાગીએ જ છીએ. તે જાગ્યા, તે ચાલો અમારે પાછલો દંડ કરવો નથી તમને, પણ હવે જાગ્યા છીએ તો અમારી મર્યાદા રાખો.’ તો એ એવી સરસ મર્યાદા રાખશે, ખરેખરી મર્યાદા રાખશે. આ તો એવું છે કે કહેનાર જોઈએ. કારણ કે આપણી હાજરીમાં આપણે ઘેર એ બધાએ ખાધું. એ પછી એ આપણા ના થાય તો કોના થવાના છે ?

આપણે પાડોશી, તહીં માલિક

જાગૃત થઈ ગયો આત્મા, એટલું જ જોઈએ આપણે. તારે જાગૃત થયો છે ?

પ્રશ્નકર્તા : હા.

દાદાશ્રી : ચાલો ! હવે પહેલું તો ઘરમાં

કલેશ-કંકાસ કશું રહેવું ના જોઈએ. કારણ કે તમે શુદ્ધાત્મા થઈ ગયા અને ચંદુભાઈ જુદા. ચંદુભાઈ છે તે વાઈફ જોડે કશુંક અકળાતા હોય ત્યારે ચંદુભાઈને કહીએ, 'શું કામ આમ કરો છો ? આખી જીંદગી આવું ને આવું કર્યું.' તમારે તમારી જાતને ઠપકો આપવાનો. સામસામી ઠપકો આપીએને તો કલેશ થાય અને તમારે ચંદુભાઈને કહેવું ના ફાવે ? ચંદુભાઈને કહેવું, 'આમ શું કરવા કરો છો ? ઘરમાં તો એક ફેમિલિ આપણું !'

ખોટું થાય ત્યાં ઠપકો આપવો જોઈએ. ખભો થાબડીએ ને ઠપકો આપીએ. પાછો ખભો થાબડીએ ને કહીએ, 'અમે તારી જોડે છીએ.' એમ કરતું કરતું રાગે આવી જાય.

તમે જે કરો છો તે અઘરું છે. જ્યારે આ પદ્ધતિસર આવી જાવ તો સહેલું હોય છે બધું. આ તો ગૂંચવાડાવાળું કરો છો. એ તો બધું બહુ વખત કર્યું. અત્યારે રહેવા દોને એ ગૂંચવાડો. ગૂંચવાડો એ અઘરું કહેવાય.

વખતે બહુ હોય તો આપણે ઠપકો આપવો કે 'ચંદુભાઈ, કેમ આમ તોફાન માંડ્યા છે ? આ લક્ષણ સારા કહેવાય ? આમ શું કરો છો ?' પણ આપણા હાથમાં કશું સત્તા જ નથી ને ! પણ આપણે છૂટા પડી ગયા. આપણે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા. પાડોશી તરીકે સલાહ આપીએ એટલું જ. માલિકી જ નહીં ને ! માલિકી હોય તો જ જવાબદારી હોય ને ! આ 'નો રિસ્પોન્સિબિલિટી.' ચંદુભાઈ જે જે કરે તેની રિસ્પોન્સિબિલિટી તમારી નહીં, એવી રીતે તો આ જ્ઞાન આપ્યું છે.

રોંગ સીટમાં બેઠા તેથી લાગે શોક

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, ચંદુભાઈને જે કરવું છે,

એના કરતા ચંદુભાઈએ જે કરવું જોઈએ એ બે વસ્તુ જુદી છે. એટલે દાખલા તરીકે ચંદુભાઈને સિનેમા જોવા જવું છે અને ઘરમાં ખૂબ મહેમાન આવ્યા હોય તો એને ઘરમાં કામ કરવું જોઈએ, એવી એને ખબર છે. પણ એમાં એની સિન્સિયારિટી નથી, તો એમાં સિન્સિયારિટી કેવી રીતે લાવવી ?

દાદાશ્રી : તમે થોડી ધીરજ પકડો ને શું થાય છે એ 'જોયા' કરો. એટલે બસ થઈ ગયું. એટલે કમ્પ્લિટ સિન્સિયારિટી આવી ગઈ.

પ્રશ્નકર્તા : પણ ચંદુભાઈ એવા છે કે આગમાં જ હાથ ઘાલવા જાય.

દાદાશ્રી : ના, તોય આપણે 'જોવું' જોઈએ કે ચંદુભાઈએ કેટલો હાથ ઘાલ્યો, આટલો હાથ ઘાલ્યો કે આટલો હાથ ઘાલ્યો એ 'જોવું.' તમે તો ક્લિયર છો. મેં તમને ક્લિયરન્સ જગ્યા ઉપર બેસાડેલા છે. તમે શા માટે અનક્લિયર થાવ છો ? તમે કઈ સ્થિતિ ઉપર બેસો છો ? રિઝર્વેશન ઉપર ને ! તમારું રિઝર્વેશન કર્યું છે ત્યાં બેસો છો ને કે અનરિઝર્વડ જગ્યાએ બેસો છો ? ચંદુભાઈ તો શોખીન છે એટલે અનરિઝર્વડ જગ્યા ઉપર બેસી આવે એવા છે.

પ્રશ્નકર્તા : એ પેલી બીજી સીટમાં જે બેસાઈ જવાય છે, તે ત્યાં કેવી રીતે ના બેસવું અને પેલામાં જ કેવી રીતે ચોંટી રહેવું ? એટલે કર્તાપણામાં આવી જાય છે વારેવારે !

દાદાશ્રી : પેલી સીટ ઉપર બેસી ગયા અને શોક લાગે એટલે જાણવું કે આપણી ન્હોય આ. અને શોક લાગે એટલે ઊઠી જવું. શોક લાગે એ ખુરશી આપણી ન્હોય.

પ્રશ્નકર્તા : શોક લાગે છે તોય બેસી રહેવાય છે.

દાદાશ્રી : તો મજા કરો. લહેર, પાણી ને ભજ્યાં કરો.

પ્રશ્નકર્તા : શોક લાગે પણ ઊઠતો નથી, તો ઊઠે કઈ રીતે ? કારણ કે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા એનાથી રહેવાતું નથી, તો એ કઈ રીતે રહેવું ?

દાદાશ્રી : ઊઠતા નથી, એને તમે જુઓ ને ! જે ઊઠતા નથી, તે તમે ન્હોય. એક 'ચંદુભાઈ' છે અને એક 'તમે' છો. તે ઊઠતા નથી એ ચંદુભાઈ. ચંદુભાઈને કહીએ, 'ચાલો સૂઈ રહો. બેસવું હોય તો બેસો બા, ગમતું હોય તો ! હું 'જોયા' કરીશ અને તમે બેસી રહો.' સોલ્યુશન તો હોવું જોઈએ ને !

પ્રશ્નકર્તા : એટલે બધું થાય છે એ નોંધ કર્યા કરવાની ?

દાદાશ્રી : બધી ક્રિયાને 'જોવાની.' એ જો કચકચ કરતો હોય તો એનેય પાછો જોવો આપણે કે 'તેય મારું સ્વરૂપ ન્હોય' કહીએ. એવું આ દાદાનું જ્ઞાન છે. ઉપર કોઈ નહીં, વિધાઉટ બોસ. ઉપરીના ઉપરી એ દાદા ભગવાન !

પ્રશ્નકર્તા : એટલે કચકચ કરે છે, એ કયો ભાગ ?

દાદાશ્રી : એ બીજો ભાગ છે, એ ચંદુભાઈના પક્ષનો.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે એ જે કચકચ કરે છે એને પણ જોવાનું.

દાદાશ્રી : એનેય પણ જોવો !

પ્રશ્નકર્તા : એટલે જે જુએ છે એ તો કશું બોલતા જ નથી, ખાલી જુએ જ છે.

દાદાશ્રી : જુએ છે એનો ઉપરી કોઈ નથી.

એને કોઈ વઢનાર ના હોય, કશું ના હોય. અનંત શક્તિઓ પડેલી છે. પણ ચંદુભાઈનું રક્ષણ કરો છો ને, એટલે બધી શક્તિઓ આવરણમાં બેસી રહે છે. રક્ષણ કરો છો ને ચંદુભાઈનું ? ઉઘારે છોગે કરો છો ને ? એટલે જ શક્તિઓ ખીલતી નથી ! આ આજ્ઞા પાળીને રહે ને, તોય નિરંતર સમાધિ જાય નહીં. તમે તમારી ખુરશી ઉપર અને ચંદુભાઈ એમની ખુરશી ઉપર બેસ્યા કરે. ચંદુભાઈની ખુરશી ઉપર બેસવા જાવ છો, તેની આ ઉપાધિ છે. પહેલાંની ટેવ પડેલી છે તે !

તમારે તો બહારથી ખસી જઈને, પોતાની સીટ ઉપર બેસવાનું છે. હવે આપણી સીટ કઈ ? મહીં ચાર-પાંચ જાતની સીટો છે. તે આપણી કઈ સીટ કે જ્યાં એકદમ ઈઝી લાગે, એ આપણી સીટ. સહેજ ઘસારો લાગે તો જાણવું કે આ બીજી સીટ આવી. ખૂંચે તો જાણવું અગર શોક લાગે તો સમજી જવું કે આ શોક લાગ્યો. એ બધી સીટ ઉપર નહીં બેસતાં, આપણી સીટ ઉપર બેસવું.

કો'ક તો મસાલો ચોપડે, 'ચંદુભાઈ સાહેબ, તમે તો બહુ લાયક માણસ છો, ઘણા સારા છો.' પણ એ ચોપડે તો આપણે ચોપડાવવું ? ચંદુભાઈ એ સીટ આપણી નથી. ત્યાંથી તો દાદાએ ખસેડ્યા. 'હું ચંદુભાઈ છું' એટલે તો માર ખાતા હતા.

કંઈ પણ ભોગવટો આવે, તો સમજાય કે આ હું બીજી સીટ પર બેઠો છું, આ સીટ મારી ન્હોય. તે ત્યાંથી ઊઠીને પાછું શુદ્ધાત્માની સીટ ઉપર બેસી જવું. આપણી સીટ ઉપર બેસી જવું પણ તું તો ત્યાં બેસી રહું છું, જાણે ડબલ ચાર્જ આપવાનો હોય એ રીતે ! કંઈ પણ મન અવળું વિચાર કરે કે તરત જ આપણે જાણવું કે આ

બીજી ઊંધી સીટ ઉપર છું, આ મારી સીટ ઉપર નથી. પોતાની સીટ ઉપર જતા રહેવું તરત. બહુ વાર બેસી રહું છું, નહીં ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, દાદા. એવું થાય છે.

દાદાશ્રી : તેથી તારું મોઢું બગડેલું દેખાય છે. મેં કહ્યું, ‘આ મોઢું કેમ બગડેલું છે ?’ કોઈ પણ અડચણ આવે, તો આપણી પોતાની સીટ ઉપર જતું રહેવું તરત. જે દોષો થઈ ગયા તેની પાછી માફી માંગવાની.

ગૂંચાયા કરવા જેવું જગત ન્હોય. ગૂંચામણ થાય, કશું શરીરમાં ગૂંચાવા માંડ્યું કે તરત ઊઠીને આપણી ખુરશી પર બેસી જવું. એને ‘જોયા’ કરવું, ‘ચંદુભાઈ, કેમ ગૂંચાવ છો તમે’ કહીએ.

આ શુદ્ધાત્માનું ને આ ‘ચંદુ’ પાડોશીનું

પ્રશ્નકર્તા : પોતાનો જે સ્વભાવ છે ચંદુભાઈનો, એનું પૃથક્કરણ કેવી રીતે કરવું ?

દાદાશ્રી : ચંદુભાઈને અને આપણે શું લેવાદેવા ? તમે શુદ્ધાત્મા થયા ને ! ચંદુભાઈ તો પાડોશી છે, ફાઈલ નંબર વન. તમારે શું લેવા-દેવા ? એનો કોઈ ક્લેઈમ હોય તો મને કહો. જુદા થઈ ગયા આપણે. છૂટા થઈ ગયા પછી, બે ભાઈઓએ ખેતરાં વહેંચ્યા પછી આ બીજી બાજુના ભીંડા કોઈ લે નહીં, અને જો લે તો ભાઈઓ વઢવઢા કરશે. વહેંચ્યા પહેલા એ બધું લે, સહિયારું હોય ત્યાં સુધી. વહેંચણ થયા પહેલા જ ભાંજગડ છે, વહેંચણ થયા પછી નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : વહેંચણ ના થયું ત્યાં સુધી બધું સહિયારું સમજે ને !

દાદાશ્રી : સહિયારું જાણીને જ બધું આ કર્યું. અને તે મેં ડિમાર્કેશન લાઈન હઉં નાખી

આપી છે. હવે કાયમનો કોયડો ઉકલી જાય. પણ તોય કહેશે, ‘મને ઉધરસ થઈ.’ અલ્યા, ઉધરસ કોને થઈ એ જાણવું.

પ્રશ્નકર્તા : જાણો તો અશાતા વેદનીય, શાતા વેદનીયમાં ફરી જાય ને ?

દાદાશ્રી : ફરી જાય ને તરત. વેદનીય ગુણ છે તે પાડોશીનો છે, આપણો વેદનીય ગુણ નથી. આપણે નિર્લેપ છીએ. નિર્લેપને કશું ના થાય. આપણને ઉધરસ આવે તો એમ લાગવું જોઈએ કે, ઉધરસ ઉપડી છે. મને ઉપડી, એવું ના લાગવું જોઈએ. જોડેવાળાને ઉધરસ થાય છે, તે બહુ થઈ છે, એવું લાગવું જોઈએ. અનાદિનો પેલો અવળો અભ્યાસ એટલે પેલી ટેવ પડેલી. એટલે આપણે અનાદિનો અભ્યાસ ફેરવવો પડે ને !

પ્રશ્નકર્તા : જાણે એટલે વેદવાનું અટકી જાય પછી ?

દાદાશ્રી : ના, જાણે એટલે તન્મયાકાર ના થયો અને એટલે પોતાનું વેદનફળ ના મળે, જાણવાનું જ ફળ મળે. આ બધું શું થઈ રહ્યું છે શરીરમાં, તે બધું જોયા કરવાનું આપણે. આપણે શુદ્ધાત્મા, લક્ષ બેઠું છે તે અને મહીં શરીરમાં શું થઈ રહ્યું છે તે જોયા કરવાનું. પગમાં સણકા મારે ને, તેય જોયા કરવાનું. દાઢ દુખે છે તેય જોયા કરવાનું. દુઃખ દે તો ટેલિફોન તો પહોંચે છે. ખરેખરો ટેલિફોન પણ પાડોશીને ત્યાં પહોંચે છે, પણ જોડે એમ થયું કે ‘મને દુખ્યું’ તો ત્યાં આગળ ચાલ્યું. ‘મને નહીં, દાઢને દુખે છે’ એમ કહેવું. હાસ્તો, આપણને ક્યાં દુખે છે ? ‘મને કહ્યું’ તો બહુ સીધી અસર થાય. આપણે આત્મસ્વરૂપ થયા પછી ‘મને’ કોને આરોપીએ ? તો મને દુખે છે તે શું ? એટલે આપણે એમ કહેવું કે ‘ચંદુભાઈને દાઢ દુખે છે.’

થર્મોમિટરરૂપી આત્મા જ્ઞાયક, નહીં વેદક

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, હવે પોતાની ભૂલો તો દેખાય છે પણ શારીરિક પીડા વખતે થર્મોમિટર જેવું નથી રહેતું અને દુઃખનો ભોગવટો આવે છે.

દાદાશ્રી : ના, દુઃખ રહે તો પછી આત્મા જ ન્હોય ને ! તમે શુદ્ધાત્મા છો. તમારી દૃષ્ટિમાં દુઃખ જ નથી પણ દુઃખ લાગે છે તે તમે પ્રતિનિધિરૂપે થાવ, પ્રતિનિધિનું દુઃખ તમે સ્વીકારી લો છો.

કોઈ જગ્યાએ જાણકાર સેફસાઈડની બહાર ના જાય. હવે ખરેખર પોતે જાણકાર છે, પોતે જાણે છે. આ તો દાઢ દુઃખી તો કહે, મને દાઢ દુઃખી. અલ્યા, દાઢને દુઃખી દાઢ. તું જાણું છું કે ભઈ, આ કેટલી દુઃખે છે ! તું જાણું છું કે દાઢ વધારે દુઃખે છે કે દાઢ ઓછી દુઃખે છે. ઓછી થઈ તેને જાણે પાછો. ‘હવે સારું છે,’ કહેશે. અલ્યા મૂઆ, તેની તે જ. વધતી’તી તેય જાણનાર હતો અને ઓછી થઈ તેય જાણનાર, આત્મા થર્મોમિટર છે. આત્મા વેદક નથી. શાસ્ત્રકારોએ વેદક લખ્યું, તે ક્રમિક માર્ગમાં. એ એમ કહે છે કે આ આત્મા જ ભોગવે છે અને તે ક્રમિક માર્ગમાં ભોગવે, અહંકાર રહ્યો ને ! એમાં અહંકાર સાથે હોય ને ધીમે ધીમે અહંકાર ઘટવાનો. આપણો અહંકાર ઊડાડી મેલ્યા પછી એ આપણને વેદક ના રહે, જ્ઞાયક રહે.

પ્રશ્નકર્તા : હા, જ્ઞાયક રહે.

દાદાશ્રી : હં, થર્મોમિટર જેવો છે ને ! એને વેદકતા ના હોય.

થર્મોમિટરને જ ચડે તાવ, જે બને તેને જાણે

એટલે મેં શુદ્ધાત્મા આપ્યો છે, તે થર્મોમિટર

છે. એ તો કેટલું દુઃખે છે, વધ્યું તેને જાણકાર, ઘટ્યું તેનેય જાણકાર. તું થર્મોમિટર છે, થર્મોમિટરને તાવ ના ચડે. જે જાણે ઓછું-વત્તું, તેને તાવ ચડતો હશે ? પણ આ લોકો શુંય માની બેઠા છે, તે થર્મોમિટરને તાવ ચડાવે છે ! થર્મોમિટરને તાવ ચડ્યો છે, કહેશે. ડોક્ટરનું કેટલું ખરાબ દેખાય, નહીં ? ડોક્ટરનું ખરાબ દેખાય ને, થર્મોમિટરને તાવ ચડ્યો કહે તો ?

થર્મોમિટરને તાવ ચડે નહીં કોઈ દહાડોય. ડોક્ટરને ચડે, દર્દને ચડે પણ થર્મોમિટરને તાવ ચડે નહીં. આત્મા થર્મોમિટર છે. તે અંદર શું થયું છે ? ત્યારે કહે, ‘સળગ્યું છે.’ તો ‘કોણ દાઝયા ?’ ત્યારે કહે, ‘હું દાઝ્યો.’ ત્યારે કહે, ‘તું દાઝ્યો ?’ ફરી પૂછે કે ‘કોણ દાઝ્યું ?’ ત્યારે કહે, ‘આ દેહ દાઝ્યો.’ આત્મા થર્મોમિટર છે. દુઃખ વધ્યું, ઘટ્યુંનો એ જાણકાર છે. તરત ખબર પડી જાય, કે દુઃખ ઘટવા માંડ્યું, એ વધવા માંડ્યું. અલ્યા મૂઆ, તું થર્મોમિટરને આમાં શું કરવા ઘાલે છે તે ? આપણે પૂછીએ, ‘કેમનું છે હવે ?’ ત્યારે કહે, ‘હવે ઘટતું જાય છે.’ તો પણ જાણકાર કોણ ? આ જેને દુઃખ ઘટે છે તે એવું જાણે છે કે થર્મોમિટર જાણે છે આ ? દુઃખ વધ-ઘટ થાય ને, પણ ‘મને દુઃખે છે’ એ રોંગ બિલીફ છે અને વધ-ઘટ થાય તે પુદ્ગલને થાય છે. એને આત્મા તો જાણે જ છે કે આ વધ્યું ને આ ઘટ્યું. જો તમે દાદાએ આપેલા આત્મારૂપ રહો છો, તો તમને કશું અડતું નથી અને તમને પહેલાની પ્રેક્ટિસ ખરી ને, એટલે થોડું પેસી જાય ત્યારે જરા અસર થાય. તે પછી તરત ધોઈ નાખવી પડે. કોઈ દહાડો આ છે તે હાઈવે પર ફરેલા નહીં અને નવે નવો હાઈવે, એટલે પછી એને ગૂંચવાડો થાય ને બળ્યો ! ધીમે ધીમે પ્રેક્ટિસ કરે એટલે પછી ઠેકાણે આવી જાય. બાકી, આત્મા પોતે થર્મોમિટર થઈ ગયો પછી

રહ્યું શું ? પોતે શું હકીકત, વાસ્તવિકતા છે તે બધું જ જાણે.

એ ભાઈ બધી વાતો કરતા'તા ત્યારે મેં કહ્યું, 'થર્મોમિટરને આ આવું કેમ હોય ?' ત્યારે કહે, 'હા, એ ના હોય.' મેં કહ્યું, 'થર્મોમિટર સ્ટેજમાં ના આવવું જોઈએ એ બધું ?'

માર ખાતા જ પોતે પેસે શુદ્ધાત્માની ગુફામાં

પ્રશ્નકર્તા : જ્ઞાન પછી અમે દેહના સંગથી અસંગ થયા, તો દેહના કર્મો કેટલા ભોગવવા પડે ?

દાદાશ્રી : દેહનો સંગ તો તીર્થકરોનેય રહે. એમનેય (મહાવીર ભગવાનને) કાનમાં ખીલા ખોસાયા તેય વેદવા પડ્યા, એય હિસાબ છે. દેહનું આયુષ્યકર્મ હોય તે પૂરું કરવું પડે, પછી મોક્ષે જવાય. દેહમાં રહેવા છતાંય અસંગ અને નિર્લેપ રહેવાય એવું વીતરાગોનું વિજ્ઞાન છે !

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, તો જ્યાં સુધી શરીરની અસર અહંકારને લાગે, ત્યાં સુધી એ જેટલું છૂટું પડવું જોઈએ એટલું છૂટું પડ્યું નથી, એ એક થર્મોમિટર (માપદંડ) ખરું ને ?

દાદાશ્રી : અહંકાર આમાં છે જ ક્યાં તે ? આ તો મરેલો અહંકાર. મરેલા અહંકારની મૂછો ના હાલે ? પવનથી મૂછો હાલે એ જીવતો કહેવાય નહીં, મરેલો અહંકાર છે.

પ્રશ્નકર્તા : મરેલો ખરો પણ શરીરની અસરો એને અનુભવમાં તો આવે ને ? આજે મને કોઈ લપડાક મારે તો મને અનુભવમાં તો આવે ને કે મને કોઈએ માર્યું.

દાદાશ્રી : ના, એને ક્યાં વાગવાનું ?

પ્રશ્નકર્તા : શુદ્ધાત્મારૂપે જ્યારે વિચાર કરું

ત્યારે ન વાગે એ બરાબર છે, પણ જે વાગે છે તે કોને વાગે છે ?

દાદાશ્રી : ચંદુભાઈને તો વાગે જ ને ! તમે તે ઘડીએ ચંદુભાઈ થઈ જાવ તો વાગે, (શુદ્ધાત્માની) ગુફામાંથી બહાર નીકળો તો ! લોક મારે, પણ મારે ત્યારે શુદ્ધાત્મા થઈ જાવ. માર ખાતા પહેલા તમે ચંદુભાઈ થઈ ગયા હો, પણ માર ખાતી વખતે તમે શુદ્ધાત્મા થઈ જાવ. તે ઘડીએ ગુફામાં પેસી જાવ. 'માર ખાવો પડ્યો ને હમણે' કહીએ, ચંદુભાઈને.

લેપાયમાન ભાવો સામે જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, અમને શરીરમાં વેદના થતી હોય તો પછી આ સામાયિક કરવાનું મન ના થાય, ચરણવિધિ કરવાનું મન ના થાય, તો શું ?

દાદાશ્રી : એ ના થાય એનો વાંધો નહીં. વેદના થાય એ જોયા કરીએ એમાં બધું આવી ગયું. ચરણવિધિ, સામાયિક બધું આવી ગયું.

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, સ્વભાવ પછી ચીડિયો થઈ જાય.

દાદાશ્રી : કોનો સ્વભાવ ચીડિયો થઈ જાય ? ચીડિયો થાય તેય આપણે જોયા કરવાનું. જો ચીડિયો થયો ને, કહીએ.

પ્રશ્નકર્તા : કોઈ કશું બોલે ને, તો આમ સહન ના થાય.

દાદાશ્રી : કોને સહન ના થાય પણ ? સહન ના થાય તેને જોવાનું આપણે. કઈ જાતનું બોલે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : એટલે હું શું કહેવા માગું છું દાદા, કે આ અંદર સળગતું હોય તો એમ થાય કે ફાયદો થવાને બદલે આવું બધું દેખાય છે.

આવા બધા પરિણામો આવે છે એટલે કંઈક ભૂલ થાય છે ને ?

દાદાશ્રી : આ જ ભૂલ થઈ રહી છે. આમ થઈને પાછો એનો એ જ થઈ જઈ છે. અંદર સહન ના થાય ને ફલાણું ના થાય ને ચેન ના પડે પણ શું વાંધો, આત્માને ચેનની જરૂર જ નથી. સહન કરવાનું આત્માને હોતું જ નથી. શુદ્ધાત્મા શુદ્ધ જ છે. આવું તેવું કશું છે જ નહીં. આ બધાનો એ જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા છે. આ બધું જે થઈ રહ્યું છે, તેનો જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા છે. આ તો બધા લેપાયમાન ભાવો કહેવાય. એને ખાલી જોવા-જાણવાના જ છે. જોયું-જાણ્યું એટલે સંયમ પરિણામ થયું ને પછી સંયમ ચારિત્ર થાય.

મહાવીર ભગવાન કેવળ જાણતા જ હતા. એક માંકણ એમને કરડે તો તેને પોતે જાણે એકલું જ, વેદે નહીં. જેટલો અજ્ઞાન ભાગ છે એટલું વેદે. તમે શ્રદ્ધાએ કરીને શુદ્ધાત્મા થયા છો, હજી જ્ઞાને કરીને આત્મા થશો ત્યારે જાણવાનું જ રહેશે. ત્યાં સુધી વેદવાનું ખરું. વેદવામાં તો અમે તમને કહીએ છીએ ને કે આઘું બેસવું, આપણા ‘હોમ ડિપાર્ટમેન્ટ’માં ! જરાય આઘુંપાછું કરવું નહીં. ગમે તેટલી ઘંટડીઓ મારે તોય ‘હોમ ડિપાર્ટમેન્ટ’ છોડવું નહીં. છો ને ઘંટડીઓ મારે ! બારસો ઘંટડીઓ મારે તોય આપણે શું કામ આપણી ‘ઓફિસ’ છોડવી ?

મનતા ભય સામે શુદ્ધાત્માની જાગૃતિ

કોઈક જગ્યાએ એક્સિડન્ટ થયેલા હોય, એવી જગ્યાએથી જવાનું થયું તો ત્યાં મન આપણને કહેશે કે ‘એક્સિડન્ટ થશે તો ?’ તો આપણે જાણવું કે અત્યારે મન-રડાર આવું બતાડે છે. એટલે ‘હું શુદ્ધાત્મા છું, હું શુદ્ધાત્મા છું’ એમ આપણે શુદ્ધાત્મામાં પેસી જવું અંદર. પછી એવી

જગ્યા જતી રહે ત્યારે પછી આપણે બહાર નીકળવું. અગર તો બહાર ભય જેવું હોય તો આપણે શુદ્ધાત્માની ગુફામાં પેસી જવું. અને તે વખતે એક્સિડન્ટ થઈ ગયો તો આપણે શુદ્ધાત્મામાં રહ્યા એટલે બીજું નુકસાન જ નહીં ને ! અને મન બીજું કશું કરતું નથી, દેખાડે જ છે, એમાં આપણને શું નુકસાન ? આ જગતના લોકોને શું થાય ? ‘એક્સિડન્ટ થશે’ કહ્યું તે સાથે પોતે તન્મયાકાર. તે એ જ પોતે એક્સિડન્ટ જેવો થઈ જાય. આપણે આત્મા જુદો પાડ્યો એટલે તન્મયાકાર ના થાય. આપણે એના જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા જ છીએ. પણ રડાર જો કહે તો આપણે શુદ્ધાત્માની ગુફામાં પેસી જવું.

પ્રશ્નકર્તા : આ મન જ્યારે કહે છે, ત્યારે પર્યાય એના કંઈક હોય તો જ કહે ને ?

દાદાશ્રી : તમને ચેતવણી આપે છે અને જેવી લાગે એવી દેખાડે છે તમને, એમાં એનો ગુનો શો બિચારાનો ? એને એવા સંજોગો લાગે ને, તેથી આપણને ચેતવે છે. નહીં તો બોલે નહીં. પણ સંજોગો બધા જેવા દેખાય છે તેવા નથી હોતા. પણ એને તો પોતાને જેવું દેખાય છે તેવું કહી દે. એ એની ફરજ છે. મન ડ્યુટી બાઉન્ડ (ફરજથી બંધાયેલું) છે. એટલે રડાર તો જોઈએ જ ને ! ત્યારે લોકોને આ રડાર કાઢી નાખવું છે. અલ્યા, માઈન્ડ વગર તો કેમ ચાલે ? માઈન્ડ તો જોઈએ જ. એ ભય સૂચવે અગર તો આનંદની જગ્યા હોય તો ત્યાંય એ દેખાડે કે બહુ સરસ, આનંદની જગ્યા છે. એટલે એ રડારનું કામ કરે છે.

જગતના લોકો શું કહે છે, આવો ભય ના બતાવશો. એમને મન ભય બતાડે તે નથી ગમતું. પણ આપણને મન ભય બતાડે તો શુદ્ધાત્મામાં પેસી જવું.

‘હું શુદ્ધાત્મા’ને ભય શેનો લાગે ?

પ્રશ્નકર્તા : આ જે ભય છે ને, ભયસંજ્ઞા એ કઈ જાતની છે ? એ કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ? એ કેવી રીતે ચાર્જ ને ડિસ્ચાર્જ થાય છે ?

દાદાશ્રી : ભય તો જેટલો પોતાની જાતને ટેમ્પરરી (વિનાશી) સમજે એટલો વધારે ભય લાગે.

પ્રશ્નકર્તા : એ સમજાયું નહીં. પોતાની જાતને ટેમ્પરરી સમજે એટલે શું ?

દાદાશ્રી : ‘હું ચંદુભાઈ જ છું’ એ ટેમ્પરરી અને તેવું પોતાની જાતને માને, એટલે ભય લાગ્યા કરે. ‘હું શુદ્ધાત્મા છું, મને કંઈ જ ના થાય, હું તો સનાતન છું,’ તો ભય શેનો લાગે ?

પ્રશ્નકર્તા : પછી ના લાગે.

દાદાશ્રી : ભય હોય જ નહીં ‘આપણ’ને ! ‘આપણે શુદ્ધાત્મા’, તે ‘આપણ’ને કોઈ દેખી શકે એમ નથી, નુકસાન કરી શકે એમ નથી, મારી શકે એમ નથી, કોઈ નામ પણ દઈ શકે તેમ નથી ! આ તો પોતાના ભૂતભડકાટથી જગત ઊભું થયું છે. કોઈની વચ્ચે ડબલ નથી. અને ‘ચંદુભાઈ’ જરા નરમ થયા હોય તો ‘આપણે’ અરીસા સામું ઊભા રાખીને આમ ખભો થાબડીને કહેવું કે “અમે છીએ ને તમારી જોડે ! પહેલાં તો એકલા હતા, મૂંગાતા હતા. કોઈને કહેવાય એવું નહોતું. હવે તો જોડે જ છીએ. ગભરાઓ છો શું કરવા ? અમે ‘ભગવાન’ છીએ ને તમે ‘ચંદુભાઈ’ છો. માટે ગભરાશો નહીં.” જો ચંદુભાઈ બહુ ‘એલીવેટ’ થતા (છકી જતા) હોય તો તેમને કહેવું, ‘અમારી સત્તાને લીધે તમારો આટલો રોફ પડે છે.’ એટલે આપણે ‘હોમ ડિપાર્ટમેન્ટ’માં બેઠા બેઠા ‘ફોરેન’નું પતાવ્યા કરવું. આ નિર્લેપ ‘જ્ઞાન’ છે, કશું અડે નહીં એવું છે !

મૃત્યુના ભયની ઘડીએ શુદ્ધાત્માની જાગૃતિ

આ આત્મા આપેલો છે ને, તે ભય આવે ત્યારે અંદર પેસી જાય. ભય ના હોય ને, ત્યારે તો બહાર જરા એ લઈ આવે, તે લઈ આવે. પણ બોમ્બ પડવા માંડ્યા કે મહીં પેસી જાય. ભય ના હોય એવી જગ્યા ખોળે, તે મહીં જ પેસી જાય. એટલે આ ભયમાં બહુ સુંદર રહે. મરતી વખતે સુંદર રહે છે અગર તો મરવા જેવો ભય હોય ને ત્યારે બહુ સુંદર રહે.

પ્રશ્નકર્તા : ભય આવે તો આત્મામાં પેસી જાય ?

દાદાશ્રી : એ તો જે બાહ્ય ભાવ છે ને, એ બધા આત્મામાં પેસી જાય, જાગૃતિ જે બાહ્ય વર્તે છે એ જાગૃતિ આત્મામાં પરોવાઈ જાય અને ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ થઈ જાય. પછી તો બહારનું પેલું એ છોડી નાખે બધું, બધા કાગળો લખવાનું બંધ કરી દે અને જ્યાં સુધી ભય ના આવે ને, ત્યાં સુધી તો કહેશે, ‘આ હેંડો, થોડી જલેબી લઈ આવું છું, થોડો નાસ્તો લઈ આવું.’ અને ભય આવ્યો કે મહીં ઘરમાં પેસી જાય અને મરણનો ભય આવે તે ઘડીએ ‘ઘર’ (આત્મા)માં હોય છે.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે ભયમાં જાગૃતિ હજારો ગણી વધી જાય ?

દાદાશ્રી : વધે ખરી, જાગૃતિ વધે, પણ એ હંમેશાં જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા તરીકે ભાવ રહેવાનો ને ! પણ તે જ્યારે બહાર આફત આવશે, તે ઘડીએ અંદર પેસી જશે. અને અંદર પેસી જાય ત્યારે સંપૂર્ણ આનંદ જ હોય. દુઃખ જ ના રહે ને !

આ જ્ઞાન મળ્યા પછી કોઈ પણ ભય એને સતાવી ના શકે. નિરંતર નિર્ભય રહી શકે. બને કે ના બને ? કોઈ નિર્ભય જોયેલા ?

પ્રશ્નકર્તા : નિર્ભય આપ જે સેન્સમાં કહો છો, એ સેન્સમાં (કોઈને) નથી જોયા.

દાદાશ્રી : નિર્ભય હોય નહીં. એ તો આ કૃષ્ણ ભગવાન થઈ ગયા, આ મહાવીર ભગવાન થઈ ગયા. બાકી કોઈ હોય નહીં. માણસનું શું ગજું નિર્ભય થવાનું ? એટલે વીતરાગતા હોય તો જ નિર્ભય થવાય. રાગ-દ્વેષ ન હોય ત્યારે નિર્ભયતા થાય.

શુદ્ધાત્માનું ભાન વર્તે સમાધિ મરણે

પ્રશ્નકર્તા : જે વખતે માણસ મરવા પડે છે, એ વખતે એને એક હજાર વીંછીની વેદના થાય, તો તે વખતે આ જ્ઞાન રહે કે ના રહે ?

દાદાશ્રી : આ જ્ઞાન હાજર રહે જ. મરતી વખતે નિરંતર સમાધિ આપશે. અત્યારે સમાધિ આપે, એ જ્ઞાન મરતી વખતે તો હાજર થાય જ. એટલે મરણ વખતે સરવૈયું હાજર થાય આખી જિંદગીનું.

પ્રશ્નકર્તા : નસો ખેંચાતી હોય, નાડો તૂટતી હોય...

દાદાશ્રી : તેનો વાંધો નહીં. નસોતો... એ બેભાન થઈ જાય ને, તોય એને મહીં છે તે ધ્યાન હોય, શુક્લધ્યાન છોડે નહીં ને ! એક ફેરો ઉત્પન્ન થયેલું પછી છોડે નહીં. અત્યારે જ ચિંતા થવા દેતું નથી ને ?

પ્રશ્નકર્તા : ના.

દાદાશ્રી : તો જે ધ્યાન ચિંતા થવા નથી દેતું, એ વર્લ્ડમાં કોઈ દા'ડો બનેલું નહીં એવી વસ્તુ આજ બની છે. તો એ મરતી વખતે તમને છોડતું હશે કે ? 'હું શુદ્ધાત્મા છું' એ ભાન રહ્યું કે સમાધિ મરણ કહેવાય. પછી દેહને ગમે એટલી

પીડા થતી હોય, તેને જોવાનું નહીં. એટલે જાગૃત રહ્યો તે વખતે, તો મોહ ઓછો થાય એટલે મમતા ઓછી થાય જ. પછી મમતાની ખબર પડે કે 'આ મારું નથી, તેની મમતા કરું છું.' એટલે મમતા છૂટી જ જાય. એટલે પછી સમાધિ મરણ થઈ જ જવાનું છે.

એટલે મરણને કહીએ, કે "તારે વહેલું આવવું હોય તો વહેલું આવ, મોડું આવવું હોય તો મોડું આવ પણ 'સમાધિ મરણ' આવજે !"

સમાધિ મરણ એટલે આત્મા સિવાય બીજું યાદ જ ના હોય. પોતાના સ્વરૂપ શુદ્ધાત્મા સિવાય બીજી જગ્યાએ ચિત્ત જ ના હોય. મન-બુદ્ધિ-ચિત્ત-અહંકાર કશું હાલમહાલ હોય નહીં ! નિરંતર સમાધિ ! દેહને ઉપાધિ હોય છતાં ઉપાધિ એ નહીં. દેહ તો ઉપાધિવાળો ખરો કે નહીં ?

પ્રશ્નકર્તા : હા.

દાદાશ્રી : એકલો ઉપાધિવાળો જ નહીં, વ્યાધિવાળોય ખરો કે નહીં ? જ્ઞાનીને ઉપાધિ એ નહીં. વ્યાધિ થઈ હોય તો એ નહીં. અને અજ્ઞાની તો વ્યાધિ ના થઈ હોય તો વ્યાધિ બોલાવે ! સમાધિ મરણ એટલે 'હું શુદ્ધાત્મા છું' એવું ભાન રહે ! આપણા કેટલાય મહાત્માઓના મરણ થયા તે બધાને 'હું શુદ્ધાત્મા છું, હું શુદ્ધાત્મા છું' એવું ભાન રહ્યા કરે.

છેલ્લે જવાનું થાય (મરણ વખતે) ત્યારે 'પોતાનો' ભાગ બધો જ સંકોચી લે અને તેની જ સમાધિમાં રહે. અમારા સમ્યક્ દષ્ટિવાળા મહાત્માઓને સમાધિ મરણ હોય. 'શુદ્ધાત્મા'ના લક્ષ સાથે જ દેહ છૂટે.

ડિપ્રેશનનો જાણતાર આત્મા

પ્રશ્નકર્તા : શુદ્ધાત્માનું લક્ષ નિરંતર રહે છે,

છતાં ઘણી વખત મન 'ડીપ્રેસ' થઈ જાય છે, તેનું શું કારણ ?

દાદાશ્રી : આપણું જ્ઞાન તો શું કહે છે કે 'ચંદુભાઈ'ને શું થાય છે તે જોયા કરો. બીજો કોઈ ઉપાય જ નહીં ને ! વધારે ક્યારો ભરી લાવ્યો છે, તેવી આપણને ખબર પડી જાય ને ?

પ્રશ્નકર્તા : તે વખતે જ્ઞેય-જ્ઞાતાનો સંબંધ રહેતો નથી અને 'આ મન-વચન-કાયાથી હું જુદો જ છું' એવું તે વખતે નથી રહેતું.

દાદાશ્રી : એ જ્ઞેય-જ્ઞાતાનો સંબંધ ના રહે, તો તને ખબર જ ના પડે કે આ ચંદુભાઈનું જતું રહ્યું છે ! આ ખબર કોને પડે છે ? માટે આ તો તદ્દન જુદું રહે છે તને ! મિનિટે મિનિટની ખબર પડે.

પ્રશ્નકર્તા : પણ ખબર પડ્યા પછી એ બંધ થઈ જવું જોઈએ ને ? અને પાછું આત્મા તરફ વળી જવું જોઈએ ને ?

દાદાશ્રી : એ વળ્યું વળે એમ નથી. તમે શું વાળો એવા છો ?

પ્રશ્નકર્તા : એટલે દાદા, આ રીતે 'મશીનરી' અવળે રસ્તે ચાલ્યા જ કરે ને આપણે એને જોયા જ કરવાનું ફક્ત ?

દાદાશ્રી : ત્યારે બીજું શું કરવાનું ? અવળો રસ્તો ને સવળો રસ્તો બેઉ રસ્તા જ છે, એને જોયા કરવાનું.

પ્રશ્નકર્તા : પણ અવળે રસ્તે આખો ભવ નકામો જાય ને ?

દાદાશ્રી : પણ તેમાં આમ કકળાટ કરો તો શું થાય ? એને 'જોયા કરવું' એ જ પુરુષાર્થ છે. પુરુષાર્થની સમજણ નહીં પડવાથી તમે ગૂંચાઈ જાવ છો. આ તો ખાલી 'સફોકેશન' જ છે.

પ્રશ્નકર્તા : છેવટે પછી કંટાળો આવે છે કે આ બધું શું થાય છે ?

દાદાશ્રી : કંટાળો આવે તો ચંદુભાઈને આવે, 'આપણને' ઓછો આવે છે ? અને આપણે ચંદુભાઈને ઠપકો આપવો અને એની પાસે સાંજે પ્રતિક્રમણ કરાવડાવવું.

ડિપ્રેશન આવે તે ઘડીએ 'આ મારું સ્વરૂપ ન્હોય, હું શુદ્ધાત્મા છું, આ ડિપ્રેશનને જાણું છું, તે જુદું છે' એવું નક્કી થઈ જાય, તો થઈ ગયું કલ્યાણ ! જાગૃતિને જ સાચવ સાચવ કરવાની, એને જ પોષ પોષ કરો, એ જ શુદ્ધાત્મા છે.

પ્રશ્નકર્તા : અને ખરેખર પોતે જાણકાર જ હોય છે ને ? ડિપ્રેશન ક્યારે આવ્યું, કેટલું આવ્યું, ગયા વખત કરતાં આ ઓછું છે કે વધારે છે ?

દાદાશ્રી : બધું જાણે.

પ્રશ્નકર્તા : જેમ ડિપ્રેશનને જાણનારા આત્મા તરીકે રહેવાનું છે એવું એલીવેશન વખતે જાણનારા તરીકે રહે તો ડિપ્રેશનનો વખત ના આવે ને ?

દાદાશ્રી : કંઈક સાંભળે તે ઘડીએ ટાઈટ થયો હોય એટલે આત્મા જાણી જાય કે આણે છાતી કાઢી. એલીવેટ થયું છે માટે ડિપ્રેશન આવ્યા વગર રહે નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : તો એલીવેશન વખતે એવી અંદર જાગૃતિ રાખવાની કે તમે ટાઈટ થયા ?

દાદાશ્રી : એવી જાગૃતિ રહે તો કલ્યાણ થઈ ગયું.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે જેટલું એલીવેશન થાય એટલું જ ડિપ્રેશન વધારે થાય ને ?

દાદાશ્રી : દોઢસો ફૂટ ઊંચી ખુરશી પર બેઠો હોય તો દોઢસો ફૂટથી પડે.

ડિપ્રેશનના તપમાં જડે આત્મા

આત્મા ક્યારે જડે ? ખરું ડિપ્રેશન આવ્યું હોય ત્યારે એમાં શાંતિ પકડે ત્યારે આત્મા જડે. એનો ઉપાય કર્યો કે માર્યો ગયો. ડિપ્રેશનનો ઉપાય સંસાર કર્યો. ડિપ્રેશનમાં જ આત્મા જડે.

ડિપ્રેશન એ તપ કહેવાય. અને તપમાં આત્મા જડે. પણ તે ખોઈ નાખે આ છોકરાંઓ બિચારાં, સમજણ નહીં ને ! આત્મા ક્યારે જડે ?

પ્રશ્નકર્તા : દુઃખમાં.

દાદાશ્રી : ખૂબ યોગરદમના ઉપસર્ગ-પરિષહ એ જ્યારે હોય ને, ત્યારે આત્મા જડે. તને સમજણ પડે છે કે ? હા, તો હવે શું કરીશ ?

પ્રશ્નકર્તા : હવે નહીં ખોઈ નાખું.

દાદાશ્રી : ડિપ્રેશનમાં કોઈ ઉપાય નહીં. ડિપ્રેશન જેવી તો કોઈ દવા નથી આ દુનિયામાં. તે આ અણસમજુ લોકોએ ધૂળધાણી કરી નાખ્યું બધું. આ તો સમજણ વગરના લોકો ! એટલે બહુ કડક થવું. સૂકાઈને મરી જા, પણ હવે એકાકાર થાય એ બીજા ! તમે જુદા ને અમે જુદા, કહીએ. તે વખતે ઝબકારો મારશે.

આ તો બહુ ભૂખ લાગે એટલે ગમે તેનો એંઠવાડો ખઈ લેવો, કો'કનો. ધીસ ઈઝ ધી વે. હવે આ જંગલી નહીં ત્યારે બીજું શું કહેવાય ? લોકોનો એંઠવાડો ખાવાનો છે કે વટ રાખવાનો છે ? એ વટ રાખ્યો, તેનો આત્મા હાજર થાય. શું કરીશ હવે ?

પ્રશ્નકર્તા : અત્યાર સુધી ડિપ્રેશન આવે તેને દૂર કરવાના ઉપાય કરતા હતા.

દાદાશ્રી : ડિપ્રેશન તો હિતકારી છે હવે. મોટામાં મોટું હિતકારી ડિપ્રેશન છે.

પ્રશ્નકર્તા : એ હવે ફીટ થયેલું છે.

દાદાશ્રી : ફીટ થયેલું છે પણ મારું કહેવાનું, ડિપ્રેશનમાંથી પોતે નીકળી જવું જોઈએ ને ?

પ્રશ્નકર્તા : એ નીકળી રહ્યો છે.

દાદાશ્રી : નીકળી રહ્યો છે, પણ તેમાંથી હવે નીકળી જ જવું જોઈએ. રહ્યો છે શું આમાં ? ચોખ્ખું જ કરી દેવાનું, કે 'ચંદુભાઈ સૂકાઈ સૂકાઈને ખલાસ થઈ જઈશ તોય પણ આ જુદા જ છીએ તારાથી હવે.'

ડિપ્રેશનમાં તો અવશ્ય રહેવાય. ડિપ્રેશન ના હોય તો વાત જુદી છે. ડિપ્રેશન એટલે શું કે આ આત્મા પ્રગટ થવાની અણી આવી ચૂકી. તને ખબર નહીં એવું ?

પ્રશ્નકર્તા : એટલે પેલું સહન ના થાય એટલે પછી ભૌતિકમાંથી સુખ શોધવાનો પ્રયત્ન કરે પછી.

દાદાશ્રી : એ સહનતાની હદ ઉપર આત્મા પ્રગટ થાય ! એમ ને એમ તે કંઈ આત્મા પ્રગટ થતો હશે કે ?

પ્રશ્નકર્તા : પણ દાદા, આ જે વાત કરી એ એકઝેક્ટ છે, પણ અત્યારે પોતે એકલો આ યુદ્ધ લઢી શકે એવો છે નહીં.

દાદાશ્રી : ના, લઢી શકે એવો છે, બધું લઢી શકે છે. આ પેલાએ (પોતાને) ફફડાવ્યો ને જે એ રડ્યો, એવો રડ્યો, પછી બંધ થઈ ગયું આખું. અવળું ખાતું જ બંધ થઈ ગયું.

ડિપ્રેશન તો સારામાં સારો વખત કહેવાય. એનો લાભ ઉઠાવવો. ડિપ્રેશન આડે દહાડે આવે નહીં અને આત્મા પ્રગટ થાય નહીં. આત્મા પ્રગટ ડિપ્રેશનમાં જ થયેલો છે. ડિપ્રેશનનો લાભ જ લેવો,

હંડ્રેડ પરસેન્ટ. ડિપ્રેશન જવા ના દેવું. હવે લાભ લઈશ ને ? કેટલા ટકા ?

પ્રશ્નકર્તા : સો ટકા લાભ લેવો છે.

દાદાશ્રી : હંઅ... આ મૂઆ મારી જોડે રહે એ સમજતા નથી તો મને ચીઢ ચઢે છે કે આ તો કેવા છે ! બ્રહ્મચર્ય પાળનારા હોય એ આવા હોય ? દેહને કહીએ, ‘સળગ, એક બાજુ તું સળગું ને હું જોઉં. તું ભડકો થઈને સળગું તે હું જોઉં.’ એવા સ્ટ્રોંગ હોય ! આ તો એક આટલું નાનો અમથો પરિષહેય સહન નથી થતો તો બાવીસ પરિષહ એ શું સહન કરે આ પ્યાદાં ?

પ્રશ્નકર્તા : જ્ઞાની પુરુષ બળ આપે ને ?

દાદાશ્રી : જ્ઞાની પુરુષ તો બધું બળ આપે પણ તોય પોતાની સમજણે જ ચાલે, ગાંડાં કાઢે. ડિપ્રેશનની દવા કરે. ઓહોહોહો, દવા કરી ! ડિપ્રેશન તો આત્મા પ્રગટ થવાનું મોટામાં મોટું મોંબારું છે. ઊલટું મહીં ડિપ્રેશન ના આવતું હોય તો કોઈકને કહેવું કે મને વઢો.

શાથી ‘મને વઢો’ એમ કહેવાનું ? ડિપ્રેશન આવે એટલા સારું. ડિપ્રેશન આવે તો મને આત્મા જડે. તો નિદિધ્યાસન પ્રગટ થાય ! નહીં તો પ્રગટ જ ના થાય આ તો બધું. ડિપ્રેશનમાંથી આત્મા જડેલો છે, તે ડિપ્રેશન આવે ત્યારે ‘બીજા આવો’ કહીએ. એતો ઉપાય નહીં કરવાનો. ડિપ્રેશનનો ઉપાય કર્યો એટલે એને તે ઘડીએ આત્મા પ્રગટ થવાનો થયો, તે ઘડીએ બારણાં બંધ કરી દીધા.

ડિપ્રેશનની હદ... ભગવાન થવાનું મોંબારું

એ હદ જાણતા નથી કે આપણે ક્યાં આગળ સ્થિરતા પકડવી ! મેં તો જાણ્યું કે સ્થિરતા પકડતા હશે. ત્યારે કહે, ‘આ તો ડિપ્રેશન આવે છે ત્યારે અમે ખઈ લઈએ એંઠવાડો. રસ્તે ગયા તો જે

કોઈએ નાખી દીધેલું હોય ને, તેય થોડું ખઈ લઈએ.’ મેં તો સાંભળ્યું ને સજજડ થઈ ગયો. મારું માથું ચઢી ગયું. લોકોનો એંઠવાડો નાખેલો તેય ખઈ જાવ ?

પ્રશ્નકર્તા : ના ખવાય.

દાદાશ્રી : આ કહે છે ને, અમે તો ખઈ જઈએ. કેટલાય એંઠવાડા ખાઉં છું. ડિપ્રેશન આવે ત્યારે ‘ખઈ જઉં છું’ એવું કહેતો હતો ને ?

પ્રશ્નકર્તા : હા.

દાદાશ્રી : તો પછી ? હજુય એવું કરીશ ?

પ્રશ્નકર્તા : ના, એવું નથી કરવું.

દાદાશ્રી : ડિપ્રેશનમાં તો વધારે રહેવું. ‘હજુ તું આવ ડિપ્રેશન’ કહીએ. ‘હું છું ને તું છું.’ તે ઘડીએ આત્મા જુદો પડશે હડહડાટ. એ તો પટ્ટી ઉખાડતી વખતે ‘ઓય બાપ, ઓય બાપ’ થયા વગર એ ઉખડે ? શું કરવું પડે ? ઉખાડ બા, કહીએ. છો વાળ સાથે જતી રહે પણ તો ઉખડે. આમ પટ્ટી ઉખડે નહીં અને રોજ લાય બળે. એ તો કંઈ ધંધો છે ?

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, પણ એ તો અહંકાર થયો ને ?

દાદાશ્રી : એ તો ડિસ્ચાર્જ અહંકાર છે. આમાં ચાર્જ અહંકાર તો હોય જ નહીં ને ! તું તારી બુદ્ધિથી ના ચાલીશ, અમથો માર ખઈ જઈશ. પ્રોટેક્શન ના કરીશ. ડિપ્રેશન તો આ ભગવાન થવાનું એક મોટામાં મોટું મોંબારું છે. મહીં ઘમરોળ થઈ રહ્યું હોય, મહીં બિલકુલ ચેન ના પડે. મહીં આમ આમ થયા કરતું હોય તે વખતે, ‘ચાલો બધા છેટા બેસો’ કહીએ. એની સાથે બધા છેટા બેસી જાય હડહડાટ. ‘જાય છે કે નહીં’ કહે કે બધા ખસ્યા

હડહડાટ. ડિપ્રેશનમાં કેમ આવે, બબ્બું ! એવું ગાજો...
'રે સિંહના સંતાનને, શિયાળ તે શું કરી શકે ?'

આ ડિપ્રેશન આવે ને, એટલે કહીએ, 'બીજા આવો.' એ લઈ ના જાય આપણને. આત્મા તો ત્યાંનો ત્યાં જ છે ને ! એ 'બીજા આવો' ભેગા થઈને, આવે એટલે આ દાદા મળ્યા છે ને, તે દાદાઈ બેંકમાં પાર વગરનો માલ છે ! હું તમને પેમેન્ટ કરી દઉં. દાદાની બેંકમાં ખોટ નથી !

જ્ઞાની પુરુષ મળ્યા, અકમ વિજ્ઞાની છે. ખાવા-પીવાની છૂટ, બધુંય છૂટ પણ આવું આ ? બબ્બું, કંઈક એ આવ્યું ડિપ્રેશન, તે ડિપ્રેશનથી ગભરાવો છો ? બોંબ પડવાનો હોય તો મહીં પેટમાં પાણી ના હાલવું જોઈએ, તે આ ડિપ્રેશનથી ગભરાય ? અરેરે ! બોંબ પડવાનો હોય, તે પેલો ઝિયા કહે કે 'તમારે ત્યાં બોંબ પડવાનો છે.' ત્યારે કહે, 'જ્યારે પડવા હોય તો પડ બા. તું છું ને હું છું. તું પડનારો છું ને હું જાણનારો છું.' પડનાર દાઝે, જાણનાર કોઈ દહાડો દાઝે નહીં. ગમે એટલી હોળી સળગાવે ને, તે હોળી જોનારની આંખ કંઈ દાઝે નહીં. એટલે આત્માને તો કશું અડે જ નહીં. આત્મા તો બોંબનીય આરપાર રહીને ચાલ્યો જાય, પણ અડે નહીં કશું ! એવો આત્મા તમને મેં આપ્યો છે !

જગત જુતાય, ઠારીતે

આ 'જ્ઞાન' પછી તમને નિરંતર શુદ્ધાત્માનું ધ્યાન રહે. એટલે રોજ સાંજે આપણે પૂછવું કે 'ચંદુભાઈ છીએ કે શુદ્ધાત્મા ?' તો કહેશે કે 'શુદ્ધાત્મા !' તો આખો દહાડો શુદ્ધાત્માનું ધ્યાન રહ્યું કહેવાય.

પ્રશ્નકર્તા : આપણે આવું કહીએ ત્યારે લોક આપણને 'ગાંડા' કહેશે.

દાદાશ્રી : ગાંડા કહેશે તો 'ચંદુભાઈ'ને ગાંડા

કહેશે, તમને તો કોઈ કહે જ નહીં. તમને તો ઓળખે જ નહીં ને ! 'ચંદુભાઈ'ને કહે, તો 'આપણે' કહીએ કે 'ચંદુભાઈ, તમે (ગાંડા) હશે તો કહેશે અને તમે નહીં હો ને કહેશે તો એની જોખમદારી. એ પછી તમારી જોખમદારી નહીં.' એવું 'આપણે' કહેવું.

પ્રશ્નકર્તા : આપણને કોઈ કશું કહે, ગાંડા કહે, અક્કલ વગરના કહે, તો ગમે નહીં.

દાદાશ્રી : એવું છે ને, આપણે હસવું હોય તો લોટ ના ફકાય ને લોટ ફાકવો હોય તો હસાય નહીં. બેમાંથી એક રાખો. આપણે મોક્ષે જવું છે, તે લોક ગાંડાયે કહેશે ને મારેય ખરા, બધુંય કરે. પણ આપણે આપણું છોડી દેવાનું. એટલે આપણે કહી દઈએ, 'ભઈ, હું તો હારીને બેઠો છું.' અમારી પાસે એક ભાઈ આવેલા. મેં એમને કહ્યું કે "તમારે હારીને જવું પડશે. એના કરતા હું હારીને બેઠો છું. તું તારે ખઈને નિરાંતે ઓઢીને સૂઈ જા ને ! તારે જોઈતું હતું, તે તને મળી ગયું. 'દાદા'ને હરાવવાની ઈચ્છા છે ને ? તે હું પોતે કબૂલ કરું છું કે અમે હારી ગયા."

એટલે આમને ક્યાં પહોંચી વળાય ? આ તો બધી મગજમારી કહેવાય. આ દેહને માર પડે એ સારો, પણ આ તો મગજને માર પડે. એ તો બહુ ઉપાધિ !

નિરીચકને શાનું ડિપ્રેશન ?

શુદ્ધાત્મા જુદા પડ્યા પછી પરિષદ-ઉપસર્ગ કોને અડે ? ચંદુભાઈને અડે. પાછા ચંદુભાઈ ગભરાય ત્યારે આપણે કહેવું, 'હું છું તમારી જોડે, ગભરાશો નહીં.'

પ્રશ્નકર્તા : હિંમતે મર્દા તો મદદે દાદા. આજે સરસ વાક્ય નીકળ્યું.

દાદાશ્રી : હા, એ તો લોકોને ડિપ્રેશન આવે. તમને શાનું ડિપ્રેશન આવે ? તે આપણે ડિપ્રેશન હોતું હશે ?

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, ડિપ્રેશન આવવાનું રૂટ કોઝ શું ?

દાદાશ્રી : નબળાઈ પોતાની, બીજું શું ?

પ્રશ્નકર્તા : કેવા પ્રકારની નબળાઈ ?

દાદાશ્રી : બધા પ્રકારની. પોતાની આમ દાનત ચોર એટલે ડિપ્રેશન જ આવે.

પ્રશ્નકર્તા : એકઝેક્ટ શબ્દ છે, દાદા.

દાદાશ્રી : દાનત ચોર નથી ને નિખાલસપણું છે, એને ડિપ્રેશન શાનું ? ભોગવવાની ઈચ્છા છે માટે ને ? ઈચ્છા ના હોય, તેને શાનું ડિપ્રેશન આવે, નિરીચ્છકને ? આપણે આત્મા થયા તો ઈચ્છા હોય નહીં, નિરીચ્છક હોય !

જોતા રહો અંદરના કચરાને

આ દાદાએ તમને સમજણ પાડી કે તમે શુદ્ધાત્મા છો. એટલે તારી શ્રદ્ધા ફરી. માટે શુદ્ધ થયો એ વાત ચોક્કસ. પણ હવે અંદરનું બધું ચોખ્ખું કરવાનું બાકી છે તે ?

એટલે હવે તું છે તે અંદરનો આ બધો કચરો કાઢી નાખ. કચરો હજુ દેખાય છે ને કે નથી દેખાતો ? ત્યારે કહે, 'હા, કચરો પડ્યો છે.' એટલે કચરો કાઢી નાખે, એટલે હવે બીજું શું છે ? એ કહે છે કે 'હું શુદ્ધ છું.' રોજ (દાદાના પગના) અંગૂઠા આગળ બોલે છે કે 'હું શુદ્ધાત્મા છું', પણ હજુ થઈ ગયા નથી. ત્યારે કહે, 'શું બાકી છે હજુ એમને ?' ત્યારે કહે, 'આ ફર્નિચર નીચે બધાં બાવાં ચોંટેલા છે.' એ બધા સાફ કરી નાખ્યા. ત્યાર પછી, 'હવે હું શુદ્ધ છું.' ત્યારે કહે, 'ના,

હજુ આ વાસણો છે ને, તે સાફસૂફ કરી નાખીએ તો જ સાફ કહેવાય, શુદ્ધ કહેવાય.' તો એ કરી નાખ્યા. ત્યાર પછી આપણે કહીએ, 'વાસણોમાં તો હજુય મહીં માટી ચોંટેલી છે.' બધું થઈ જાય ત્યાર પછી શુદ્ધાત્મા તમે થઈ ગયા. એટલે એ હું આત્મા અને આ શુદ્ધ પુદ્ગલ થઈ ગયા. એટલે તમે ચોખ્ખા થઈ ગયા ને અમેય ચોખ્ખા, તો આપણે છૂટા. એટલે મારે તમને કહેવાનું નહીં હવે આનું.

પ્રશ્નકર્તા : બરાબર છે. એટલે અંદરનું અમારે જ ધ્યાન રાખવાનું.

દાદાશ્રી : તમારે જોતા રહેવાનું કે આ ખરેખર શુદ્ધ કેટલું થયું ને કેટલું બાકી છે !

પ્રશ્નકર્તા : હવે ઝીણવટપૂર્વક બધો કચરો કાઢી નાખવાનો છે.

દાદાશ્રી : ઝીણવટથી કચરા નહતા કાઢતા, અત્યાર સુધી ?

પ્રશ્નકર્તા : ના, નહીં કાઢ્યો હોય.

દાદાશ્રી : 'નહીં કાઢ્યો હોય' કહે છે, કાઢ્યો જ નથી. મારી પાસે એકુંય શબ્દ તોલ્યા વગર નહીં રહે. અમારો કાંટો જુદી જાતનો છે ! તે કચરો તમારે કાઢવાનો કે મારે કાઢવાનો ?

પ્રશ્નકર્તા : તમારી કૃપાથી અમે કાઢી નાખીએ.

દાદાશ્રી : પણ આવું જોતાં જ રહેવાનું બધુંય. ઝીણવટથી બધું જોયા પછી મને કહો, કે હું શુદ્ધ થયો હવે. જો આ બહારથી રંગરોગાનથી આટલું સુખ પડ્યું, તો બીજું જેમ જેમ અંદરનું શુદ્ધ કરો તેમ શું થાય ?

પ્રશ્નકર્તા : વધારે સુખ થાય.

દાદાશ્રી : પૂરેપૂરું સુખ. પરમાનંદ સ્થિતિ ! સમાધિમાં રહી શકે.

એટલે આ બધું જોજો હવે ઝીણવટથી. મને બેસાડે ને તો આખું રામાયણ થાય એવું છે ! આખી ચોપડી થાય ! આ ટૂંકમાં પાંચ મિનિટમાં તમને સમજાવી દીધું.

પ્રશ્નકર્તા : હજી આવી ઝીણી દૃષ્ટિ મળે કે ના મળે ?

દાદાશ્રી : આ હમણે બોલ્યા એટલે થવાની જ ઝીણી દૃષ્ટિ. પણ તમે કોઈ દહાડો એમ નથી કહ્યું કે ભઈ, અમારે હવે કશું કરવાનું નહીં ? અમારે તો થઈ ગયું, કહેશે.

આ તો કહેતા હતા, કે હું ચોખ્ખો થઈ ગયો છું અને હવે કહે છે, ના, ચોખ્ખો નથી થયો. હવે ચોખ્ખું કરવું છે. પહેલા કેવા થઈ ગયા હતા ? બહાર દેખાવમાં ચોખ્ખા પણ અંદર કચરાવાળા.

આ તો પોતે ભગવાન થવાનું છે. અહીં ભગવાનના દાસ થવાનું નથી. અત્યારે દાસાનુદાસ લખો છો પણ છેવટે ચોખ્ખું કરતા કરતા ભગવાન થાવ. એ તમારી મહીં અનંત શક્તિ છે.

ક્યાં સુધી દેખાડ્યા કરે દાદા ?

પ્રશ્નકર્તા : હવે એ કચરો એટલે કયો કચરો ?

દાદાશ્રી : બધો કચરો જ પડેલો છે. જે આપણને મૂળ વસ્તુ પર ‘હું આત્મા છું’ એ ઉપયોગ નથી રાખવા દેતું એ કચરો જ છે બધો. એટલે એ કચરો વાળશો એટલે ઉપયોગ રહેશે. હું શું કહેવા માંગું છું, થોડું સમજાયું ?

પ્રશ્નકર્તા : જે શુદ્ધ ઉપયોગ નથી રહેવા દેતું, એ બધી જ વસ્તુઓ કચરો.

દાદાશ્રી : હા. એટલે ક્યાં સુધી હું દેખાડ દેખાડ કરું, હવે તમારે જોવાનું રહ્યું. વાસણો (દુર્ગધવાળા) સોડે ને, તે ઉબાહવાળા (ફૂગ ચઢેલા) સોડે છે. એ સોડે, એવા વાસણમાં ખવાય ? એ શુદ્ધ ત્યાં સુધી કરવાનું. એટલે એક ફેરો પૂરું શુદ્ધ કરી નાખો.

પ્રશ્નકર્તા : દાદા. અમે લખી લીધું કે ઘરમાંથી ઝીણવટપૂર્વક બધો કચરો કાઢી નાખવાનો છે.

દાદાશ્રી : આ ઝીણી વાતમાં તમારું મગજ પહોંચે નહીં, એવી વાત સમજો છો ને ? જાણો છો ને આવી ઝીણી વાતોમાં ? એ જ્ઞાનીનું કામ છે ને ! એટલે એ લખી લેવા જેવું. પછી તમારું કામ કરશે બધું ! ભૂલાય નહીં એમ કહ્યું હતું. લખી લીધું હોય તો પછી રોજ વાંચીએ ને તો જાગૃતિ રહે કે હવે શું શું રહ્યું ? તપાસ કરો આપણે. તપાસ કરીએ તો જડે પાછું. મહીંથી ભગવાને કહ્યું કે કહી દો બધાને. પછી જવાબદારી ક્યાં સુધી રાખશો ?

હું કંઈ (કાયમ) દેખાડવા નહીં આવું, તમારે જ દેખાડવાનું. હવે ફરી કહેવું નહીં પડે ને મારે ? હવે મારે કહેવા આવવું ના પડે. તમારે જ કહેવાનું, ‘ચંદુભાઈ આમ કર, આમ કર.’ આ કચરો તમને રેગ્યુલર રહેવા ના દે. એટલે ઘરમાં કચરો છે એટલે ‘આપણે’ ‘એને’ કહી દેવાનું કે ‘ચંદુભાઈ, જો કચરો છે હજુ.’ ત્યારે ચંદુભાઈ કહે, ‘તમે શુદ્ધ થયે મને શું ફાયદો ?’ તો કહે, ‘અમે શુદ્ધ થઈએ તો તારું ઠેકાણું પડી જ જશે એ ચોક્કસ, એની ગેરન્ટી.’

પ્રશ્નકર્તા : શુદ્ધ તો આપણે ચંદુભાઈને જ કરવાનો છે ને !

દાદાશ્રી : હંઅ. ‘આપણે’ તો શુદ્ધ છીએ

જ. આપણે શુદ્ધાત્મા છીએ જ. હવે ચંદુભાઈ શું કહે છે, ‘હુંય શુદ્ધ થઈ ગયો છું.’ ત્યારે કહે, ‘ના, હજુ તો બહારથી બધું ધોવાઈ ગયું છે, પણ હજુ તો મહીં છે તે બધો કચરો પડ્યો છે. એને વાળી નાખો તો શુદ્ધ થઈ જશો !’ વાસણો ઘસી નાખ્યા. જેમ તેમ એ તો ઘસ્યા એટલે પછી જરા માટી કોઈ કોઈ દેખાય. તો કહીએ, ‘આ માટી દેખાય છે, ચોખ્ખું કરો.’ તો કહેશે, ‘એ તો ભીના છે !’ ત્યારે કહીએ, ‘તો કપડાંથી ઘસીને લૂછી નાખો.’ અમે તમને છૂટ આપી, ખાજો બા. હા, આમાંથી હાંડવો ખાવો હોય તો હાંડવો ખાજો અને જલેબીય ખાજો.

એ સમજાયું હું શું કહેવા માંગું તે ? એટલે હવે પૂજો વાળવાનો. એને પેલું એક પૂરું થયું એટલે બીજું દેખાડવાનું અને આપણે જુદું જેટલું ‘જોઈએ’ કે આ આણે ગર્વરસ ચાખ્યો એટલે પુદ્ગલ છૂટું પડી જાય. નહીં તો છૂટા ના થવાય. એટલે ‘જોયું’ એટલે આપણે છૂટા અને પુદ્ગલ છૂટું પડી જાય.

જેણે બગાડ્યું તેણે કરવું ચોખ્ખું

જ્ઞાની પુરુષે શ્રદ્ધા તોડી આપી તમારી કે ‘હું ચંદુભાઈ છું.’ એ બધુંય આખું તોડી નાખ્યું ! ‘હું ચંદુભાઈ છું’, ‘હું આનો ભાઈ થઉં, આનો કાકો થઉં, આનો મામો થઉં, આનો ઘણી થઉં’ કેટલું બધું તોડી નાખ્યું યોગરદમથી ! હવે ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ ત્યાં સુધી આવ્યા. ને હવે અંદર ચોખ્ખું કરતાં કરતાં જવાનું છે. ત્યારે બગાડ કોણે કર્યો ? ત્યારે કહે, પહેલાં આપણે જ કરેલો, બગાડ. અને બહુ વરસ પડી રહે એટલે પછી એ વાસણો કાટ જ ખાય ને ? મહીં હવે ચોખ્ખું કરવાનું. ખાવું-પીવું-સૂવું, સત્સંગમાં બેસવું, પણ નિરંતર ચોખ્ખું કરવા પર આપણું ચિત્ત રહેવું જોઈએ.

ચોખ્ખું કરવા માંડ્યું, એનું નામ ઉપયોગ. તમે રૂમ બધા ચોખ્ખા કરવા માંડ્યા ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, ચોખ્ખા કરવા માંડ્યા. જાળાં-બાળાં બધા બહુ છે. હવે દેખાય છે કે જાળાં ક્યાં છે એમ. અંદર ખૂણે-ખાંચરે ભરાઈ ગયેલા બધા, હવે દેખાય છે.

દાદાશ્રી : એ દેખનારા તમે છો અને સાફ કરનારા પેલા છે, ઘરમાલિક. સાફ કરી રહે એટલે પાછા એ કહે કે ‘હવે હું આરામ કરું ?’ ત્યારે કહે, ‘ના, હજુ તો આ બાકી છે. બધું પૂરું થાય પછી આરામ કરજો.’

પ્રશ્નકર્તા : હા, રાઈટ.

માલિકીપણું છોડતા એક્ઝેક્ટ જ્ઞાન હાજર

દાદાશ્રી : હવે ‘હું ચંદુભાઈ છું’ એ જ્ઞાન ઉપર તો તમને શંકા પડી ગઈ ને કે શંકા નથી પડી ?

પ્રશ્નકર્તા : શંકા પડી છે. એટલે હું આત્મારૂપ છું અને ચંદુભાઈ એ પરસત્તા છે, પાડોશી છે.

દાદાશ્રી : હા, ચંદુભાઈ એ પાડોશી છે. હવે એક ‘પ્લોટ’ હોય, તે જ્યાં સુધી તે બે ભાઈઓનો ભેગો હોય તો ત્યાં સુધી આખા ‘પ્લોટ’માં જે કંઈ થાય તે બન્નેને નુકસાન કહેવાય. પણ પછી બન્નેએ વહેંચણ કરી નાખ્યું હોય કે આ બાજુ ચંદુભાઈનું અને આ બાજુ બીજા ભાઈનું. તો તમારું વહેંચણ થયા પછી પેલા ભાગના તમે જવાબદાર નથી. એટલે એવું આત્મા અને અનાત્માની વહેંચણ થઈ છે. એમાં વચ્ચે ‘લાઈન ઓફ ડિમાર્કેશન’ મેં નાખેલી છે, ‘એક્ઝેક્ટ’ નાખેલી છે. એવું તો આ કાળમાં વિજ્ઞાન ઊભું થયું છે, તેનો લાભ આપણે ઉઠાવી લેવાનો છે.

આત્મા અને અનાત્મા, બન્ને વચ્ચે ‘લાઈન

ઓફ ડિમાર્કેશન' નાખી એટલે હવે 'ચંદુભાઈ' જોડે 'તમારે' પાડોશીનો સંબંધ રહ્યો. હવે પાડોશી જે ગુનો કરે, એના ગુનેગાર આપણે નહીં. માલિકીપણું નહીં એટલે ગુનેગાર નહીં. માલિકીપણું હોય ત્યાં સુધી જ ગુનો ગણાય. માલિકીપણું ગયું એટલે ગુનો રહ્યો નહીં.

આપણે પૂછીએ, કે 'તમે કેમ નીચે જોઈને ચાલો છો ?' ત્યારે એ કહે, 'નીચે ના જોઈએ તો પગ નીચે જીવડું વટાઈ જાય ને !' 'તો કેમ, આ પગ તમારો છે ?' એવું પૂછીએ, તો કહે, 'હા, ભાઈ, પગ તો મારો જ ને !' એવું કહે કે ના કહે ? એટલે 'આ પગ તમારો, તો પગ નીચે જીવડું વટાઈ ગયું તેના જોખમદાર તમે !' અને આ 'જ્ઞાન' પછી તમને તો 'આ દેહ મારો નથી' એવું જ્ઞાન હાજર રહે છે. એટલે તમે માલિકીપણું છોડી દીધું છે. આ 'જ્ઞાન' આપતી વખતે અહીં આગળ માલિકીપણું બધું હું લઈ લઉં છું. એટલે પછી તમે માલિકીપણું પાછું ખેંચો તો એની જોખમદારી આવે. પણ જો તમે માલિકીપણું પાછું ના ખેંચો ને, તો 'એક્ઝેક્ટ' રહે. નિરંતર ભગવાન મહાવીર જેવી દશા રાખે એવું આ વિજ્ઞાન છે !

એટલે આ બહારનો, શરીરનો આ ભાગ જે કંઈ કરે એમાં તમારે આંગળી નહીં કરવાની. તો તમે નામેય જોખમદાર નહીં. અને તમે કશું કરી શકતાય નથી. 'પોતે' કશું કરી શકે છે, એમ 'પોતે' માને છે, એ જ અણસમજણ છે. એનાથી આવતો ભવ બગાડે છે.

મહીં ધૂળ ઊડતી હોય ને, તો સામી બાજુ ના દેખાય. એવું કર્મની જંજાળને લઈને સામી બાજુ દેખાય નહીં ને ગૂંચવે. પણ જો એમ જાગૃતિ રહે કે 'હું તો શુદ્ધાત્મા છું,' તો એ જંજાળ ઊડી

જાય. એટલે મહાવીર ભગવાન જેવી દશા રહે એવા આ પાંચ વાક્યો (પાંચ આજ્ઞા) તમને આપેલા છે !

તારું નથી, તેનું રક્ષણ કેમ કરવું ?

જો તમે આત્મા થઈને રહો છો, તો બધા કર્મની નિર્જરા છે ને આત્મા થઈને નથી રહેતા, તે જરાક ડખરાયા કે એ કર્મના જરાક કંઈક ડાઘ પડશે. કારણ કે જે છે એ માન્યતા નથી તમારી, ભૂલ થાય છે ત્યાં.

પ્રશ્નકર્તા : સ્વપદમાંથી પરપદમાં ખસી જાય ?

દાદાશ્રી : ના, ખસી જતું નથી. પરપદમાં જતું નથી, પણ એના મનમાં એમ થાય છે કે 'આ કોણ છે તે ? મારી જ ભૂલ છે ને આ ?' પણ તે 'મારી ભૂલ' તો ક્યારે ? જ્યાં સુધી 'આપણે' 'ચંદુભાઈ' હતા, ત્યાં સુધી ભૂલ હતી. હવે તો 'આપણે' 'શુદ્ધાત્મા' થયા. શુદ્ધાત્મા તો એવી ભૂલવાળો છે જ નહીં. એટલે બહુ એ થાય તો આપણે કહેવું, કે 'ચંદુભાઈ, ઓહોહો, બહુ ભૂલો કરી છે. ભારે કરી છે.' તેનાથી એ શું થઈ જાય છે ? એ આપણે બોલીએ ને, એ જ છૂટાપણું દર્શાવે છે અને 'તમારી' જવાબદારી એન્ડ થાય ત્યાં આગળ !

આપણું જ્ઞાન તો કેવું છે કે કોઈ કહે કે તમે અમારું ઘડિયાળ ચોરી ગયા. ત્યારે કહીએ કે 'ભઈ, ઘડિયાળ ચોરી ગયો, તમને જે લાગે એ ખરું.' આપણે આત્મસ્વરૂપ થઈને જવાબ આપવાના. પછી તે ઘડીએ તમે ચંદુભાઈ થઈ જાવ, તો પાછું આત્મા આપેલો જતો રહે. એટલે આપણા અક્રમ વિજ્ઞાનમાં આ ઉપાધિ છે.

પ્રશ્નકર્તા : ઉપાધિ હોવા છતાંય જાગૃતિ તે

વખતે કેળવાતી જાય. જાગૃતિ કેળવવા માટેનો આ માર્ગ છે.

દાદાશ્રી : હા, જાગૃતિ એકદમ વધી જાય. જાગૃતિ તો બહુ ઊંચી જતી રહે. જાગૃતિ તો બહુ વધે છે. પણ વસ્તુસ્થિતિમાં અત્યારે જરાક સહેજ ડખો રહેતો હોય તો તરત સ્વીકારી લે છે. ‘મેં ક્યાં ચોરી કરી છે ?’ ‘અલ્યા, રક્ષણ શું કરવા કરો છો તે ? તારું નથી, તેનું તું રક્ષણ શું કરવા કરે છે ? જે તારી વાત જ નથી, તેનું રક્ષણ તારે કરવાની જરૂર નથી.’ સ્વીકારી લઈએ પછી આપણી ભૂલ કહેવાય ને ? પછી એને ખબર પડી જાય કે આપણી ભૂલ થઈ ગઈ. પછી ખબર પડે પણ એટલી જાગૃતિ તો છે.

આ જ્ઞાન જ મોક્ષે લઈ જાય એવું છે. પણ તમારી જાગૃતિથી એને બહુ હેલ્પ કરવી જોઈએ પછી, પુરુષાર્થ કરવો જોઈએ. પુરુષ થયા પછી પુરુષાર્થ હોય. પ્રકૃતિ ને પુરુષ બે જુદા થયા. જ્યાં સુધી તમે ‘ચંદુભાઈ’ હતા, ત્યાં સુધી પ્રકૃતિ હતી. તે પ્રકૃતિ જેમ નચાવે તેમ તમે નાચતા હતા. તમે પુરુષ થયા ને પ્રકૃતિ જુદી થઈ ગઈ. પુરુષ થયા પછી પુરુષાર્થ ઉત્પન્ન થાય. પુરુષાર્થમાં એ જાગૃતિ તો છે જ. પુરુષાર્થમાં તો ફક્ત બીજું શું ? આપણે નક્કી કરવું જોઈએ. સ્થિરતાપૂર્વક બધી વાતચીત કરવી જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : આનો અર્થ એ થયો કે આ ખોટું કે સાચું, એનો આગ્રહ નહીં રાખવો.

દાદાશ્રી : ખોટું-સાચું તો જાણે છે જ નહીં. એ તો આગ્રહ રાખવાનો જ નથી. પણ આપણે કોઈ દહાડો ચાખેલું નહીં. અને તમને કહે કે તમે ચોરી કરી એટલે સાંભળેલું નહીં ને કોઈ દહાડો પ્રેક્ટિસ નહીં થયેલી ને એકદમ સાંભળવાનું થાય ત્યાં આગળ શું થાય ? એટલે ઈમોશનલ

થાય. એટલે આપણે ચંદુભાઈને કહ્યું, કે ‘ભઈ, ચોર જ છો. કો’ક ચોર કહે તો ગભરાશો નહીં.’ એવું પહેલેથી આપણે કહી રાખવું પડે. હા, ‘કોઈ કહે તો ગભરાશો નહીં. કોઈ ધોલ મારે તોય ગભરાશો નહીં’ એવું આપણે કહી રાખીએ. નહીં તો પછી કો’ક ધોલ ના મારે ને અમથો અમથો આમ આમ કરે તોય છે તે અસર થઈ જાય. એટલે એવી પ્રેક્ટિસ પાડી રાખવી પડે. એવું રિહર્સલ કરાવી રાખવું. ના કરાવવું પડે ? કરાવી રાખેલું સારું. કો’ક ફેરો મુશ્કેલી આવે, તે ઘડીએ રિહર્સલ કરેલું ફળ આપે. નહીં તો આ જ્ઞાન તો બધા, ઘણાખરાને, કેટલાય માણસોને સમાધિ આપે છે નિરંતર !

જ્ઞાની થકી સ્વસત્તા પ્રગટ થાય

તમને મેં તમારી પરમાત્મશક્તિ ‘ઓપન’ કરી આપી છે, એ જ સંપૂર્ણ સત્તા છે. જે સત્તા પરથી કોઈ ઉઠાડી મેલે, એને સત્તા જ કેમ કહેવાય ? સ્વસત્તા આગળ તો પરમાત્મા પણ નામ ના દઈ શકે. અત્યારે તમારી પાસે જે ધન છે તે પરમાત્મા પાસે પણ નથી.

પ્રશ્નકર્તા : એ કઈ રીતે ?

દાદાશ્રી : પરમાત્મા પાસે રેકર્ડ નથી. બોલવા-ચાલવાની એવી બીજી મિકેનિકલ શક્તિ નથી. એટલે એ બીજાનું કંઈ જ કલ્યાણ ના કરી શકે ! જ્યારે તમે સ્વસત્તા સાથે લોકોનું કલ્યાણ કરી શકો ! માટે વાતને સમજો. કરવાનું કંઈ જ નથી. જ્યાં જ્યાં કરવાનું છે એ મરે છે ને સમજવાનું છે ત્યાં મુક્ત છે. આપણું કોઈ ઘોર અપમાન કરે તો તે બીજાની સત્તા આપણી ઉપર ચઢી બેસવી ના જોઈએ. અપમાન તો શું પણ નાક કાપી લે તોય બીજાની સત્તા માન્ય ના કરીએ ! એની અસર ના થવા દઈએ.

હવે આત્મા પ્રાપ્ત થયા પછી શું ? જેટલો જેટલો શુદ્ધ ઉપયોગ રહે તેટલી સ્વસત્તા ઉત્પન્ન થાય. અને સંપૂર્ણ સ્વસત્તા ઉત્પન્ન થઈ ગઈ તો એ ભગવાન થઈ ગયો ! પુદ્ગલ એ પરસત્તામાં છે. અને આત્મા પણ, જ્યાં સુધી સ્વરૂપનું જ્ઞાન નથી થયું ત્યાં સુધી પરસત્તામાં જ છે. જ્ઞાની મળે અને આત્મા સ્વસત્તામાં આવે ત્યાર પછી પુદ્ગલનું જોર નરમ પડે અથવા મૃતઃ પ્રાય થાય. જેમ પુરુષાર્થ વધે તેમ પુદ્ગલ નરમ પડતું જાય. એક કલાક શુદ્ધાત્માપદમાં બેસી પ્રતિક્રમણ કરો તો સ્વસત્તાનો અનુભવ થાય.

આત્મજ્ઞાનથી બીજલા ચંદ્રની જેવી શરૂઆત

આ વિજ્ઞાન છે એટલે આપણને તેનો અનુભવ થાય અને મહીં અંદરથી જ ચેતવશે. હવે પેલું તો આપણે કરવા જવું પડે અને આ અંદરથી જ ચેતવે.

પ્રશ્નકર્તા : હવે અંદરથી ચેતવણી મળે છે એ અનુભવ થયો છે.

દાદાશ્રી : હવે આપણને આ માર્ગ મળી ગયો અને શુદ્ધાત્માની જે બાઉન્ડ્રી છે, તેના પહેલા દરવાજાની અંદર પ્રવેશ થઈ ગયો. જ્યાંથી કોઈ પાછું ન કાઢી શકે. કોઈને પાછા કાઢવાનો અધિકાર નથી, એવી જગ્યાએ તમે પેઠા !

વારે ઘડીએ ચેતવ ચેતવ કોણ કરે છે ? પ્રજ્ઞા ! ‘જ્ઞાન’ મળ્યા સિવાય પ્રજ્ઞાની શરૂઆત થાય નહીં. અગર તો સમકિત થયું હોય તો પ્રજ્ઞાની શરૂઆત થાય. તે સમકિતમાં પ્રજ્ઞાની શરૂઆત કેવી રીતે થાય ? બીજલા ચંદ્રમા જેવી શરૂઆત થાય. તે આપણા અહીં તો આખી-ફૂલ પ્રજ્ઞા ઉત્પન્ન થાય છે. ફૂલ પ્રજ્ઞા એટલે પછી મોક્ષમાં લઈ જવા માટે જ એ ચેતવે છે. ત્યારે ભરતરાજાને તો

ચેતવનારા રાખવા પડેલા, નોકર રાખવા પડેલા. તે પંદર પંદર મિનીટે બોલે કે ‘ભરતરાજા, ચેત ચેત ચેત.’ ત્રણ વખત બોલે. જો તમારે તો મહીંથી જ પ્રજ્ઞા ચેતવે. પ્રજ્ઞા નિરંતર ચેતવ ચેતવ કર્યા કરે, કે ‘એય આમ નહીં.’ આખો દહાડો ચેતવ ચેતવ જ કરે. અને એ જ આત્માનો અનુભવ ! નિરંતર આખો દહાડો એ જ આત્માનો અનુભવ !

આખા જગતનો સાર એ શુદ્ધાત્મા

સ્વરૂપના ભાન સિવાય જે જે જાણો છો તે અજ્ઞાન છે અને સ્વરૂપના ભાન પછી જે જે જાણો તે જાણેલું કહેવાય. આત્મયોગ થયો એ જ સ્વરૂપનું ભાન થયું. આત્મા અવાચ્ય છે, અનુભવગમ્ય છે. એ દિવ્યચક્ષુથી જ દેખાય. આખા જગતનું તત્ત્વ, આખા જગતનો સાર તે ‘શુદ્ધાત્મા.’ ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ એવું તમને એની મેળે યાદ આવે છે ને, જ્ઞાન પછી ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, આવે છે.

દાદાશ્રી : હવે એ નિરંતર તમને યાદ રહ્યા કરશે, નિરંતર લક્ષ (રહેશે અને) એ જ અનુભૂતિ. અનુભૂતિ ધીમે ધીમે વધતી જાય હવે. હજુ અમાસમાંથી તે બીજ રૂપે શરૂઆત થઈ. પછી ત્રીજ થાય, ચોથ થાય, પાંચમ થાય, જેમ જેમ અનુભૂતિ વધતી જાય તેમ તેમ.

પ્રશ્નકર્તા : શુદ્ધાત્મા પ્રાપ્ત થયો છે એની તો દાદા ગેરન્ટી આપે છે.

દાદાશ્રી : હા, એની ગેરન્ટી આપીએ છીએ. અમે તને આપ્યો છે શુદ્ધાત્મા. તને પ્રગટ થયો એ સાચો શુદ્ધાત્મા. હવે સાચવવું એ તારા હાથની વાત.

પ્રશ્નકર્તા : પાછું તમે આ બદલ્યું. લિફ્ટમાં

બેસાડી દીધા એટલે મોક્ષે જવાના જ છો, એવું પણ તમે કહો છો.

દાદાશ્રી : એ તો એવું ના કહે તો પછી ગાડું જ ના ચાલે. પણ આ તદ્દન નવી વાત છે ને, તે સમજણ જ ના પડે, એવું ના કહે તો. બીજી બધી જ જવાબદારી અમારા માથે. ખાજે-પીજે, મઝા કરજે. અમારી પાંચ આજ્ઞા તું પાળજે, બસ.

શુદ્ધ સામાયિકની કિંમત

પાંચ વાક્યોમાં રહેવાય તેટલું અવશ્ય રહેવું જ અને ના રહેવાય તો મહીં ખેદ રાખવો થોડો ઘણો, કે એવા તે મહીં શું કર્મના ઉદય લાવ્યા કે આપણને આજ જંપીને બેસવા નથી દેતા ! દાદાની આજ્ઞામાં રહેવાને માટે, કર્મના ઉદય પાછા સહિયારા જોઈએ ને ? ના જોઈએ ? નહીં તો એક કલાક આમ હેંડતા હેંડતા શુદ્ધાત્મા જોતા જોતા જવું. તે કલાક કાઢી નાખવો. હેંડતા-ચાલતા પુણિયા શ્રાવકનું સામાયિક થઈ ગયું !

‘આપણી’ આ સામાયિક કરો છો, ત્યારે પણ પ્રકૃતિ બિલકુલ સહજ કહેવાય.

પ્રશ્નકર્તા : જેની સામાયિક ભગવાન મહાવીરે વખાણી, એમાં શું રહસ્ય છે સમજાવો જરા.

દાદાશ્રી : એ શુદ્ધ સામાયિક હતી. એવી સામાયિક મનુષ્યનું ગજુ જ નહીં ને ! શુદ્ધ સામાયિક, આ જેવું મેં તમને આપ્યું છે, એ દિવ્યચક્ષુ સાથેનું સામાયિક હતું.

એ પુણિયો ઘરમાં રહે, બહાર ફરે તોયે પણ એનું શુદ્ધ સામાયિક, દિવ્યચક્ષુના આધારે એમને સામાયિક હતું. એ રૂ લઈ આવે. એની પુણીઓ કરીને પછી એને વેચે, એટલે પુણિયા શ્રાવક કહેવાતા’તા. પુણીઓ કાંતતી વખતે એનું મન જે હતું, તે આની મહીં તારમાં હતું અને

ચિત્ત ભગવાનમાં હતું. આ સિવાય બહાર કશું જોતો-કરતો નહોતો. ડખલ કરતો જ નહોતો. વ્યવહારમાં મન રાખતો’તો અને નિશ્ચયમાં ચિત્તને રાખતો’તો. તો એ ઊંચામાં ઊંચી સામાયિક કહેવાય.

‘છૂટું’ પાડવાની સામાયિક

આજે છૂટું પાડવાની સામાયિક બતાડીએ છીએ. ચંદુભાઈ અને શુદ્ધાત્માને જુદા પાડવાની આ ઊંચામાં ઊંચી રીત છે. એ સામાયિકમાં તમારે આ પ્રમાણે બોલ્યા કરવાનું,

૧. ‘હે શુદ્ધાત્મા ભગવાન ! તમે જુદા છો ને ચંદુભાઈ જુદા છે.’

૨. ‘હે શુદ્ધાત્મા ભગવાન ! તમે રીયલ છો અને ચંદુભાઈ રિલેટિવ છે.’

૩. ‘હે શુદ્ધાત્મા ભગવાન ! તમે પરમનન્દ છો અને ચંદુભાઈ ટેમ્પરરી છે.’

આટલું અડતાલીસ મિનિટ બોલ્યા કરવું.

એમાં તમારે જે કાંઈ શક્તિઓ ખૂટતી લાગતી હોય, તે સામાયિકમાં શુદ્ધાત્મા ભગવાન પાસે મંગાય. આનાથી તદ્દન છૂટું જ પડી જશે. દિવસમાં જ્યારે પણ યાદ આવે ત્યારે પાંચ-પચીસ વાર આ ત્રણ વાક્યો બોલી નાખશો, તોય તરત મહીં બધું છૂટું પડી જશે ને ક્લિયર (ચોખ્ખું) થઈ જશે બધું.

‘હું’ અને ‘ચંદુભાઈ’ બે જુદા જ છીએ એવું મને જુદા રહેવાની શક્તિ આપો. મને તમારા જેવું જુદા રહેવાની શક્તિ આપો અને ચંદુભાઈ જુદા રહે. હે દાદા ભગવાન ! તમારી કૃપા વરસો. ‘ચંદુભાઈ શું કરે છે’ એને હું જોઉં અને જાણું એ જ મારું કામ.

- જય સચ્ચિદાનંદ

દાદાઈ આપ્તસૂત્રો

- * જાણ્યું કશું નથી અને જાણ્યાનો રોગ પેસી જાય, તે બહુ મોટો રોગી. જાણ્યાનું ફળ શું ? ભમરડાને રમાડવાના બંધ થાય અને આત્માને રમાડે. રોગી તો જાણ્યાનો અહંકાર જ કરે છે.
- * ‘હું જાણું છું’ એ જ મોટું ભૂત છે ! ‘આ મારું છે’ એ મોટી વળગાડ છે !
- * આ બધાં શાસ્ત્રો બ્રહ્મને જાણવા માટે લખ્યાં છે. અને બ્રહ્મ પ્રાપ્તિ થઈ નહીં ને અનંત અવતારથી ભટક, ભટક, ભટક કરે છે. પોતાનું અજ્ઞાન જાય નહીં, ત્યાં સુધી ઉકેલ આવે નહીં. આ તો બધી કલ્પના છે. લોકોએ જે કલ્પના ચીતરી છે તે કલ્પનાનો પાર નથી આવે એવો !
- * વાંચવાથી વિકલ્પ ના જાય, જાણવાથી વિકલ્પ જાય !
- * શાસ્ત્રો જાણવા માટે લખ્યાં છે. જે જાણવા માટે હોય, તે કરવા માટે ના હોય. ‘મારાથી થતું નથી, મારાથી થતું નથી’ એમ કરી નાખ્યું છે. ‘ઝેર ખાવાથી મરી જવાય છે’ એ જ્ઞાનને તું જાણ, બીજું કરવાનું નથી. જે જ્ઞાન ક્રિયામાં આવે તે સાચું. જે જ્ઞાન વર્તનમાં ના આવે તેને શું કરવાનું ?
- * શબ્દથી આત્મા જાણે ત્યારથી ફાયદો થવાની શરૂઆત થાય. શાસ્ત્રમાં શબ્દ આત્મા હોય. દરઅસલ આત્મા ‘જ્ઞાની’માં છે !
- * ‘હું જાણું છું’ એવું માને એટલે આવરણ ચઢે, જિજ્ઞાસાવૃત્તિ તૂટે.
- * ‘હું કંઈક જાણું છું’ એવો જરાક વિચાર આવે, તે પાછી અજાગૃતિ લાવી નાખે.
- * અજ્ઞાનનું જ્ઞાન જાણવામાં પુદ્ગલ શક્તિઓ વપરાય છે, ને જ્ઞાનનું જ્ઞાન જાણવામાં પ્રાર્થના કરવી પડે છે.
- * કશાનું મૂળ ખોળવા જેવું નથી. મૂળ ખોળવા જઈએ તો માર પડે. જે બને તે ‘જાણવાનું’ ને ‘જોવાનું’!
- * જ્યાં ઉપાય ના હોય ત્યાં જોયા - જાણ્યા કરવું. આત્મજ્ઞાન ના હોય તો ઈન્દ્રિયજ્ઞાનથી જોયા કરાય. પણ ઈન્દ્રિયજ્ઞાનથી જોયા કરવું ને આત્મજ્ઞાનથી જોયા કરવું, એમાં ‘ડિફરન્સ’ છે. ઈન્દ્રિયજ્ઞાનથી જોવામાં ‘ઈગોઈઝમ’ રહેલો છે !
- * જગત શેની ઉપર ઊભું રહ્યું છે ? અજ્ઞાનના આધાર ઉપર. ક્રિયાઓ સારી છે કે ખોટી છે ? કોઈ ક્રિયા સારી નથી કે ખોટી નથી, પણ અજ્ઞાન જો ખસી જશે તો બધું પડી જશે. તું સુટેવો વાળ વાળ કરીશ ને કુટેવો કાઢ કાઢ કરીશ તો કંઈ એનાથી આધાર જશે નહીં. આધાર રહ્યો ત્યાં સુધી સંસાર છે. કેટલી ચીજને ખસેડ ખસેડ કરશો ? એના કરતાં ‘પોતે’ જ ખસી જવું. આ અક્રમ માર્ગમાં વસ્તુને જ નિરાધાર કરવામાં આવે છે.
- * ધર્મમાં જાણ્યું ક્યારે કહેવાય ? રૌદ્રધ્યાન તો ના થાય, પણ રૌદ્રધ્યાનનું સહેજ પરિણામ પણ ઊભું ના થાય, એવો સંજોગ પણ ભેગો ના થાય !
- * આર્તધ્યાન - રૌદ્રધ્યાન બંધ ના થાય ત્યાં સુધી કંઈ જ જાણ્યું નથી. ત્યાં સુધી એવું કહેવું કે, ‘હું કંઈ જ જાણું નહીં, જ્ઞાની પુરુષ જાણે.’
- * ‘પોતાના’ પ્રદેશમાં ‘જોવા-જાણવાપણું’ જ છે. બીજું કશું જ નથી. પરમાત્મપણું છે ! ‘જોવા-જાણવાપણા’થી આગળ ગયા એટલે મુશ્કેલી !
- * વ્યવહારને ‘જોવો-જાણવો’, એનું નામ જ આત્મા. એમાં રાગ-દ્વેષ કરે એ આત્મા નહોય.
- * ‘જોવું-જાણવું’ એ શુદ્ધાત્મા. રાગ-દ્વેષ કરે એ પ્રતિષ્ઠિત આત્મા !
- * વહુ નાસી ગઈ તેનેય ‘જાણવું.’ વહુ પૈણી લાવે તેનેય ‘જાણવું.’ ‘જાણનાર’ને રાગ-દ્વેષ ના હોય !

આત્મજ્ઞાની પૂજ્યશ્રી દીપકભાઈના સત્સંગ કાર્યક્રમો

વડોદરા

૧૨ માર્ચ (શનિ), સાંજે ૭ થી ૧૦ - સત્સંગ તથા ૧૩ માર્ચ (રવિ), સાંજે ૫-૩૦ થી ૯ - જ્ઞાનવિદિ

૧૪ માર્ચ (સોમ), સાંજે ૭ થી ૧૦ - આપ્તપુત્ર સત્સંગ

સ્થળ : અંબાલાલ પાર્ક ગરબા ગ્રાઉન્ડ, HP પેટ્રોલ પંપની પાછળ, કારેલીબાગ, વડોદરા. સંપર્ક : ૯૯૯૯૯૭૪૯૫૬

અડાલજ

૧૯ માર્ચ (શનિ), પૂજ્ય નીરુમાની ૧૬મી પુણ્યતિથિ પર સાંજે ૪-૩૦ થી રાત્રે ૧૦ વિશેષ કાર્યક્રમ

૨૦ માર્ચ (રવિ), સાંજે ૪ થી ૭-૩૦ - જ્ઞાનવિદિ

૮ થી ૧૨ મે - PMHT (પેરન્ટ્સ મહાત્મા) શિબિર (વધુ વિગત આવતા અંકે)

કલકત્તા ૮-૯ એપ્રિલ - સત્સંગ તથા ૧૦ એપ્રિલ - જ્ઞાનવિદિ - સંપર્ક : ૯૮૩૦૧૩૧૪૧૧

વારાણસી ૧૨-૧૩ એપ્રિલ - સત્સંગ તથા ૧૪ એપ્રિલ - જ્ઞાનવિદિ - સંપર્ક : ૭૦૦૭૨૭૦૨૮૩

દિલ્હી ૧૫-૧૬ એપ્રિલ - સત્સંગ તથા ૧૭ એપ્રિલ - જ્ઞાનવિદિ - સંપર્ક : ૯૮૧૦૦૯૮૫૬૪

ભોપાલ ૧૯-૨૦ એપ્રિલ - સત્સંગ તથા ૨૧ એપ્રિલ - જ્ઞાનવિદિ - સંપર્ક : ૭૮૭૯૫૧૮૭૭૯

દેદાબાદ ૨૩-૨૫ એપ્રિલ - સત્સંગ તથા ૨૪ એપ્રિલ - જ્ઞાનવિદિ - સંપર્ક : ૯૩૯૩૦૫૨૮૩૬

‘દાદાવાણી’ માસિકની માહિતી - ફોર્મ નં. ૪ (રૂલ નં. ૮)

૧. પ્રકાશનનું સ્થળ : સીમંધર સીટી, મુ.પો.-અડાલજ, તા.-જિ. : ગાંધીનગર, પીન - ૩૮૨૪૨૧

૨. પ્રકાશનનો સમય : માસિક

૩. મુદ્રકનું નામ : અંબા ઓફસેટ રાષ્ટ્રીયતા : ભારતીય

સરનામું : B-૮૯, GIDC સેક્ટર - ૨૫, ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૨૫

૪. પ્રકાશકનું નામ : મહાવિદેહ ફાઉન્ડેશન વતી ડિમ્પલ મહેતા રાષ્ટ્રીયતા : ભારતીય

સરનામું : સીમંધર સીટી, મુ.પો.-અડાલજ, તા.-જિ. : ગાંધીનગર, પીન - ૩૮૨૪૨૧

૫. તંત્રીનું નામ : ડિમ્પલ મહેતા રાષ્ટ્રીયતા : ભારતીય સરનામું : ઉપર મુજબ. (નં-૪ પ્રમાણે)

૬. માલિકોના નામ : મહાવિદેહ ફાઉન્ડેશન રાષ્ટ્રીયતા : ભારતીય સરનામું : ઉપર મુજબ. (નં-૪ પ્રમાણે)

હું ડિમ્પલ મહેતા, આથી જાહેર કરું છું કે ઉપરની માહિતી મારી જાણ અને માન્યતા મુજબ સાચી છે.

તા. ૧-૩-૨૦૨૨, અડાલજ. મહાવિદેહ ફાઉન્ડેશન વતી ડિમ્પલ મહેતા

(પ્રકાશકની સહી)

ત્રિમંદિરોના સંપર્ક : અડાલજ : ૯૩૨૮૬૬૧૧૬૬-૭૭ ; **રાજકોટ :** ૯૯૨૪૩૪૩૪૭૮ ; **ભુજ** ૯૯૨૪૩૪૫૫૮૮ ; **ગોધરા :** ૯૭૨૩૭૦૭૭૩૮ ;

મોરબી : ૯૯૨૪૩૪૧૧૮૮ ; **સુરેન્દ્રનગર :** ૯૭૩૭૦૪૮૩૨૨ ; **અમરેલી :** ૯૯૨૪૩૪૪૪૬૦ ; **વડોદરા :** ૯૫૭૪૦૦૧૫૫૭ ;

અંજાર : ૯૯૨૪૩૪૬૬૨૨ ; **જામનગર :** ૯૯૨૪૩૪૩૬૮૭ ; **મુંબઈ :** ૯૩૨૩૫૨૮૯૦૧

અન્ય સેન્ટરોના સંપર્ક : અમદાવાદ (દાદા દર્શન) : (૦૭૯) ૨૭૫૪૦૪૦૮ ; **વડોદરા (દાદા મંદિર) :** ૯૯૨૪૩૪૩૩૩૫ ;

U.S.A.-Canada : +1 877-505-3232; **U.K. :** +44 330-111-3232; **Australia :** +61 402179706

પૂજ્ય નીરુમા / પૂજ્ય દીપકભાઈને નિહાળો ટીવી ચેનલ પર

ભારત

- 'દૂરદર્શન ગિરનાર' પર દરરોજ સવારે ૭-૩૦ થી ૮-૩૦, રાત્રે ૯ થી ૧૦
- 'અરિહંત' ચેનલ પર દરરોજ સવારે ૨-૫૦ થી ૩-૫૦, બપોરે ૨-૩૦ થી ૩, રાત્રે ૮ થી ૯
- 'વાલમ' પર દરરોજ સાંજે ૬ થી ૬-૩૦ (ફક્ત ગુજરાત રાજ્યમાં)
- 'ઈન્ડિયા ન્યુઝ ગુજરાત' પર દરરોજ સવારે ૭ થી ૮
- 'સાધના' પર હર રોજ સુબહ ૭-૫૦ સે ૮-૧૫ તથા રાત ૯-૩૦ સે ૯-૫૫ (હિન્દી મેં)
- 'ઝડીસા પ્લસ' પર હર રોજ સુબહ ૭-૩૦ સે ૮ (હિન્દી મેં - કેવલ ઝડીસા રાજ્ય મેં)
- 'દૂરદર્શન સહ્યાદ્રિ' પર હર રોજ સુબહ ૭ સે ૭-૩૦ (મરાઠી મેં)
- 'આસ્થા કન્નડા' પર હર રોજ દોપહર ૧૨ સે ૧૨-૩૦ તથા શામ ૪-૩૦ સે ૫ (કન્નડા મેં)
- 'દૂરદર્શન ચંદના' પર સોમવાર સે ગુરુવાર શામ ૭-૩૦ સે ૮ (કન્નડા મેં)

USA - Canada

- 'TV Asia' પર દરરોજ સવારે ૭-૩૦ થી ૮ EST

UK

- 'MA TV' પર દરરોજ સાંજે ૫-૩૦ થી ૬-૩૦ GMT

Australia

- 'Rishtey' પર હર રોજ સુબહ ૮ સે ૮-૩૦ તથા દોપહર ૧-૩૦ સે ૨ (હિન્દી મેં)

Fiji - NZ - Singapore - SA - UAE

- 'Rishtey' પર હર રોજ સુબહ ૬ સે ૬-૩૦ તથા ૭-૩૦ સે ૮ (હિન્દી મેં)

USA - UK - Africa - Australia

- 'આસ્થા ગ્લોબલ' પર સોમ થી શુક્ર રાત્રે ૧૦ થી ૧૦-૩૦
(ડિશ ટીવી ચેનલ UK-૮૪૯, USA-૭૧૯) (ગુજરાતી અને હિન્દીમાં)

જુદું જોવાથી કોઈ પણ અસર અડે નહીં

‘વ્યવસ્થિત’ છે તે પ્રેરણા કરે અને પ્રેરણાથી બધું ચાલે. તેને ‘આપણે’ ‘જોયા’ કરવાનું. ફિલ્મ અને ફિલ્મને જોનારો બન્નેને થાક ના લાગે. જોનારને થાક ના લાગે ને ફિલ્મને થાક ના લાગે. જોવાથી કશી અસર થતી નથી. જેમ તમે જુઓ ને, તેમ તમારી જોવાની શક્તિ વધતી જાય. કારણ કે શક્તિ મલ્ટિપ્લાય થાય અને ચોખ્ખું થાય. મહીં આનંદ ઊભો થાય. આ તો માથું દુખ્યું તો કહે, ‘મારે તો બહુ માથું દુખે છે.’ અલ્યા, પણ તારું દુખે છે કે ચંદુભાઈનું દુખે છે ? તું તો શુદ્ધાત્મા. તો કહે, ‘હા, હું તો શુદ્ધાત્મા. એ તો ચંદુભાઈનું દુખે છે.’ હવે ચંદુભાઈનું માથું દુખે, એમાં ‘મને માથું દુખ્યું’ કહ્યું એટલે અસર થઈ ! જોવાથી-જાણવાથી કોઈ અસર અડે નહીં.

- દાદાશ્રી

